

309723

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 7.
సంపుటము. 2

జేన్ను పట్టుణము 1920 వ సంవత్సరం ఏప్రిల్ నెల 20 తేది మంగళవారం
రాత్రి పాదులకు వత్తిక వైరాఖియాలకు కృతజ్ఞతీయం.

No. 16.
సంచిక ౧౬

అమృతాంజనము

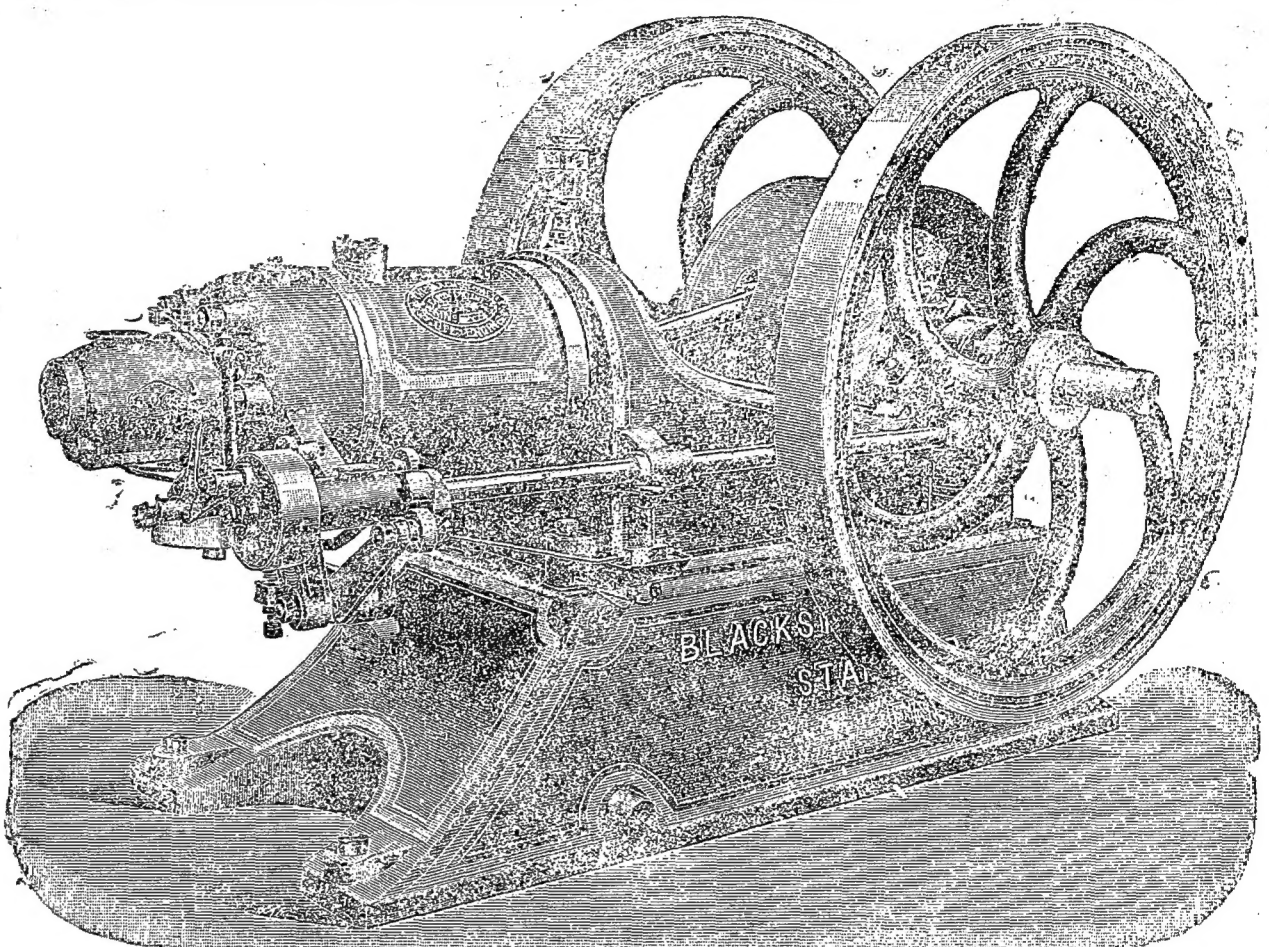
వివాదాలకు ప్రసిద్ధి తెచ్చినది.
ఇతర వీధిదొంగల నోద్యాలకు కూడ
ఈ అమృతాంజనమును వాడి
వందలమార్లు పడవలగును.

నిజము ౦-10-0 అయినది.

హాపిని తెలము ౦-12-0
తామర తెలము 0-4-0
సంజమాంజనము 0-2-0

అమృతాంజనం దిహి,
1, తంజువేటి నగరి, మదరాసు.

బ్లాకు స్టాను ఆయిల్ ఇంజనులు.

కేరళానామ, క్రూడు ఆయిల్ ఇంజనులకు ముద్రల ముద్రయింపి వదిలెడువల్లు శయ్యకు చేయి
అయినది.
ఈ రాజధానిలో అనేకమైన బ్లాకు స్టాను ఇంజనులు వదిలెడుచున్నవి. అయినచో ముందరి
వృత్తినిచ్చినది. పూర్తియైన వివరములకును భరలకును నేడే మాకు వ్రాయును.

గోలం ఏజంట్స్:
మార్షలు నన్ను థి కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్,

1806
ఇంజనీయర్స్
నెం. 9, నెరండులైను బీచ్, మద్రాసు.
బొంబాయి, బెజనాడ్, లాహోరు, తంజావూరు

ఆంధ్ర దినపత్రిక చందా.

సాధములకు	18-0-0
గానములకు	9-0-0
సాధములకు	4-8-0
సాధములకు	1-8-0

ఆంధ్ర వారపత్రిక చందా.

12 సాధములకు	3-0-0

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

అర్హులకు కాళ్ళోరుముడు పొందుటకు స్వా
భావికమైన కొన్ని విధాలను అనుసరించుటలననే కలు
గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము అర్హులందరి
మును కలుగజేసి శరీర సౌఖ్యమును, దృఢ శాస్త్రమును, ఆ
యోగ్యవృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము యివాడుగా
నీయబడును. పాఠ్యపాఠ్యము మేము భరించి పంపెదము.
తెలుగు ప్రాచీన చరిత్ర (219)
వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ,
ఆరంభిగ్రహణాభివృద్ధి, 157, బ్రాడ్వే, న్యూఢ్రాన్.

అన్ని భాషలలో దొరుకును.
క. రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,
27, చీనాబాదు, మదరాసు.

అమృతాంజనం పిహోవారి ఔషధాలయమునందు అమృతాంజనం, తామరతెలము, హాపినితెలము,
వంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యోషధములే గాక, ఇతరములగు మందులు కూడ అనేకములు లున్నవి.
తొవలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పంపెదము.

Camisis College, Madras.
Camb Senior Session opens 15th May.
Write Prof. V. Swaminathan, M. A. (2177

గుణివాద. (కృష్ణ జిల్లా)

చిత్రకూటమునకు వెళ్ళినప్పుడు పురుగులు బాగుగా ఉన్నాయి. ఇందులో చాలామంది పురుగులు ఉన్నాయి. 1. మంచి పురుగులు. 2. పురుగులు బాగుగా ఉన్నాయి. 3. పురుగులు బాగుగా ఉన్నాయి. 4. పురుగులు బాగుగా ఉన్నాయి. 5. పురుగులు బాగుగా ఉన్నాయి. 6. పురుగులు బాగుగా ఉన్నాయి. 7. పురుగులు బాగుగా ఉన్నాయి. 8. పురుగులు బాగుగా ఉన్నాయి. 9. పురుగులు బాగుగా ఉన్నాయి. 10. పురుగులు బాగుగా ఉన్నాయి.

మంచి సుఖముగల కాశీయాత్రము.

MANJUSHTATHE QUOTH

శ్రీ హరి మంజరీ దీక్షాపాద

ర క్షమించు శ్రీ భారత-మండలం : పత్ర ప్రచురణ.

శ్రీ పాప సేనా య 0-2-0.

CHANDRAPRABHI GUTI

శంకరాచార్యులు

● మూలప్రకృతి యందు ఆనాధుడుగ
జన్మించును. తులం 1-5 ద 1-5-0.

VASAVALEHA

255-55-55-55-55-55

వ్యవస్థాపక అధ్యక్షులు

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 84

వ్యవహారములన్నియును స్వేచ్ఛా భాషలో
చేయవలయును. Correspondence in English

జాంబా వల్ల నష్టపడినది

551

అనుభవము వ్యావర్తకము వ్యావర్తకము

The Zenda Pharmaceutical Works, Ltd.
 The Ayurvedic Pharmacists,
 Elphinstone Road, Bombay, 12.

రాష్ట్ర ప్రజాపక్షము.

మంత్రి బేరసా దలంపింతురు.

లోకమాన్యస్థానము.

లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలక్ గారు పూజా సగరమునందలి మాట్లాడుట (వాచానుష్ఠానము):—

రాష్ట్ర ప్రజాపక్షము సందర్భమున నేను, నామిత్రులు కొందరును కలిగియున్న ప్రజలను నుండియును బంధువులనును, ఇందు కాంగ్రెసువారు ముందు చేయవలయుననిన కార్యక్రమము నూర్చించుచు, అమృతసరమున సమాజోదయమునకు ముఖ్యముగా వారి యోజనముల ప్రకారము ప్రజలందఱు జనియేయవలసివేరి. కొందఱి యోజనముల నామోదించక పోయినను, వ్యతిరేకము జరుగుచున్న పరిస్థితులబట్టి చూచినయెడల అట్టి వారి సంఖ్య అత్యల్పమని తేలుచున్నది. ఇందు గల రాష్ట్రీయ కార్యక్రమపట్టిక బొంబాయి రాజధానికి అన్వయించవలసినట్లు కలెక్షన చేయబడి సందేశ ఆయా రాష్ట్రముల అవసరములను బట్టి దానిని మార్పులకు లోబడుచున్నది.

పూజా సగరము, } మీ పేమాపాత్రుడు. బి. జి. తిలక్, 17-4-1920.

కాంగ్రెసు ప్రజాపక్షవర్గపు ప్రకటన

కాంగ్రెసు ప్రజాపక్షవర్గము కాంగ్రెసు యోజనములను పరిశోధించునట్లు జయప్రదముగా వ్యాపింపజేయుటకు సర్వోత్తమ పనిచేయగలదు. భారత సమస్యలను పరిష్కరించుటకు విద్యావ్యాప్తమున రాజకీయస్వాతంత్ర్యములు అత్యవశ్యకములని, ఈపక్షమువారు తలచుచున్నాడు. కాతి, మతములను బట్టి రాజకీయసాంఘిక విషయములలో గల భేదములను నిర్మూలించుటకు ఈపక్షమువారు పనిచేయగలరు. మతసహనము కట్టక భేదములను సానుభూతియూహనములతో అన్వేషనమున ఈవర్గము వారి సమ్యక్ముఖ. కావున ఈవర్గమువారు ముసల్మానుల యోజనముల ప్రకారము భిక్షాభిక్షా సమస్య పరిష్కరించవలసి అవసరమని వాదించుచున్న ముసల్మాను కోరికలట్లు సానుభూతిని తెలుపుచున్నాడు.

ప్రపంచ నాగరికతలో పాటపుచ్చుకొని భారతవర్గము అంగ్లసామ్రాజ్యమున నుండే దలంచుకొనిన యెడల ఇతరులను రాజ్యములతో భారతదేశము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము, సమాన గౌరవ ప్రతిష్ఠలతోడను విరాజిల్లుచుండవలయునని ఈ పక్షమువారి యోజనము. ప్రస్తుతము వలెగాక, అంగ్ల సామ్రాజ్యమున సంకటము, భారతీయుల సర్వసామ్యములను గౌరవించుచుండవలయునని ఈపక్షమువారు వాదించుచున్నాడు. నానాకార్యసంఘటిక లోకములోని అంతఃకలహములను నివారణచేసి విరహాయును కాంతిని చేపారజేయగలదని ఈ పక్షమువారు ప్రకటనముగా నమ్ముచున్నాడు.

భారతీయులు స్వయంసర్పించునట్లును తమదేశమున కన్వయించు జీవనీని దాక్షిణ్యముతో మనకు ప్రజాప్రభుత్వమును బడయుటకు సర్వవిధముల తగిన వారని యీ పక్షమువారు నమ్ముచున్నాడు. ముంబాయి రాజ్యభాగము ఆ కార్యమునకు, అసంతృప్తికరముగను, నిద్రాపానముకరముగనున్నదని అభిప్రాయమును కార్యకర్తమువారియొక్కయు, ఇతరస్నేహితులతోద్బాటువలన వైదిక, ఆర్యక, స్వతంత్ర స్వాతంత్ర్యములను ప్రసాదించగల క్రొత్త రాజ్యాంగ చట్టమును పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టింది, ఇప్పటికాననునందలి లోకముల నివారణచేయ ఈవర్గమువారు వాదించుచున్నాడు. ఈ యోజనము కార్యసాధనకు మునుపటి నానాకార్యసంఘటికలో గల జేతనములన్నిటిలో పనిచేయ ఈ పక్షమువారు నిశ్చయించుకొనినాడు. ఈ సందర్భమున ఈ పక్షమువారు ఆ దర్శనము “విద్యావంతుల చేయుదు. ఆంగ్లేయము చేయుదు కార్యక్రమమునకు కృతానుకూలము” అని యుండగలము.

ఈవర్గమువారు, ముంబాయి రాజ్యాంగభాగమున దాక్షిణ్యతాయోగ్యతను ప్రసాదించుట కొంతవరకు తోడ్పడగలదు, అంతవరకు ప్రజాపక్షములను సాగించుటతోడ్పడగలరు. నేనె ఆదర్శములేగాక, ఈవిషయములలో సయితము కర్మివారు పనిచేయుటకు సర్వసిద్ధులగు నుండగలరు:—

కేంద్రప్రభుత్వము

1. రాష్ట్రము, పులికా, ఆయాభాగములను, మున్నగు నిరంతరభాగములను స్థిరపరచుచుటకు పనిచేయగలరు. రాజ్యాంగపు కేసులు జేయగలరు. జారీపరచునట్టి వివా

దలచేయగలరు. అట్లుగాక, కేసుల నిధిని నియంత్రించుటకు ప్రత్యేకములు చేయగలరు. రాజ్యాంగముల సంస్కరణమునకు యూరొకరుగలరు. 2. కార్మిక, వ్యవసాయ, వాణిజ్య, పాతీయ, పరిశ్రమలను సులభపరచుటకు పాతీయతనిగృహవిధులను సేవలు చేయించుటకు; పెట్టుబడి దారులను, కార్మికులను అన్యోన్యమైతిని గలుగజేయుటకును సర్వవిధముల పనిచేయగలరు. వారి ప్రయోగాయోజనములను సులభపరచు సాధించుటకు ప్రయత్నించగలరు.

3. ఆహారపదార్థముల వినియోగమును నిషేధించి, వారి ధరలన్నింటి ప్రయత్నించుట. 4. స్వతంత్ర్యమును భారతదేశ ప్రజల సభిష్టత చేయుటకు క్రొత్త పద్ధతులను ప్రవేశపెట్టి పనిచేయగలరు. 5. ఆహారపదార్థములను జేతనము సాధించునట్లు పరిశ్రమల సభిష్టతకి తెచ్చివానిని సర్వవిధముల సులభముగించుటకు ప్రయత్నము చేయగలరు. 6. అవసరములగు నైనిక వ్యయములను తగ్గించుటకు పనిచేయగలరు. వారి భేదములను పాటించక భారతీయుల కందరికి మిలిటరీలో సేవాధిపత్యముల నిషేధించి వాణిజ్యాధిక, ఆకాశమున మిలిటరీ విద్యల నిషేధించుటకు పనిచేయగలరు.

8. ఉద్యోగములను గాను కావలసిన యోగ్యతా పరీక్షలు భారతదేశములోనే జరిపించుటకు ప్రయత్నములు చేయించెదరు.

9. సామాన్యభాగములను జేతనము వాటియనికానమును వ్యాపింపజేయుటకును సాయమునున్నానులలో సమ్యక్ముఖతను చేయుటకు ప్రయత్నించెదరు.

10. రాష్ట్రములను భాషాప్రకారము క్రమముగ విభజించుటకు ప్రయత్నము చేయగలరు.

రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము.

1. ప్రతి రాష్ట్రములోను సుపర్యక్త స్వాతంత్ర్యమును సాధ్యమైనంత త్వరలో ప్రసాదించజేయ ప్రయత్నించెదరు. 2. కార్యకర్తలను సులభముగ పదవి సంపాదించుటకు ప్రయత్నించెదరు. 3. కేసులను నిర్ణయించుటకు, రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుచున్నట్లును, అదేవల, గామీయుల స్వాధీనములో నుండ ప్రయత్నములు చేయగలరు. 4. నిష్పక్షపాదముల నిర్మాణము ప్రయత్నించెదరు. 5. నిర్ణయ, జేతనము మూలముగ ఉన్నత తరగతులను గలపరచుటకును, 6 నిర్బంధించినవిద్య ప్రాప్తి సాధనముల కందరిని ప్రసాదించుటకును, 7 గామీయ పంచాయతీలు నాస్యము, పాలకాధికారములలో నిర్వహించబడుటకును 8 పుట్టి పదార్థముల నిషేధమును నిర్ణయించుట, 9 ప్రాధికార భేదములను మూలక రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము కందరికి ప్రసాదించబడవలయు ననియు,

10 ఆరోగ్యశాల క్రంద జేతన ఆరోగ్యకరముగ నుండుటకు ప్రయత్నించుటకును.

11 జేతనాధికులనుబట్టి పాట్రామిక, సాంకేతిక విద్యలను సహకారోద్యమమును పెంపొందించ జేయుటకు పులికా కాలనెలకొల్పబడుటకు జేయవలెదగుటలను పాపించుటకును ఈవర్గమువారు సర్వవిధముల పనిచేయ నిశ్చయించుకొనినారు.

ఈ కార్యక్రమము ప్రారంభము పని చేయ తలచుకొనిన వారి కందరికిని జేతనము రాష్ట్ర ప్రజాపక్షములో వోట్ల నిచ్చి వారిని కానవశ్యులను పంతు ఈ పక్షమువారు జేతనముల కందరిని జేరుచున్నాడు.

ఇంకను విశుదలచేయవలసిన రాజకీయ నిర్బంధముల పేర్లు ఆమృతసరమున కల్పించి ప్రవేశపెట్టుచున్నది. ఇందులో రాజకీయ నిర్బంధములు, రాజకీయ అల్లడలయందలి సేరములు చేయవలసి. మున్నటివానిని రాజకీయవ్యవహారములను సాధించుటకు విచారణచేయవలసి, వారిలో సేరములను తీయించి, ఈ విషయమున మొదటిది మంగళము అందు 25 కేసులు విచారణ చేయవలెను. అందులోని సేరములు వారియందు విసరినవారు, రాజుకు విరోధముగా జగదనుడినాడు, మార్కెట్, లోలోని కుట్ర, దొంగతనము, కలహము, దోపిడీ, ఆక్రమణ తుపాకులు మొదలగు ఆయుధముల వినియోగము మొదలగు సేరముల చేసినవారునై యున్నాడు. వైకేసులలో సేరములు చేసినవారును, మతీలూరు, ఆర, తిన్నెపల్లి, నాసిక్, లాహోరు, మాండ్రే, డెల్లి, గ్యాల్లియెట్, పరారా మొదలగుచోట్ల జరిగిన కలహముల వారాను రాజప్రజా ముఖ్యకారణమున విసరవలెయి బడి.

వెన్నపూర్తి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సభ్యులు:—
వెన్నపూర్తి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సభ్యులువారు, కావలసిన యుక్తల సంఖ్యను జేయవలసిన కార్యములను నిర్ణయించి తయారు చేసిన కార్యక్రమమును నిర్ణయించుటకు నాను కార్యక్రమమునకు సంబంధించి సభ 22, 23 తేదీలలోను కాంగ్రెసు సభ్యుల 24 - వ తేదీనాడు సాక్షింబాలమును జరుగును.

ఏప్రిల్ నెల 17 తేదీ ఉదయమున భారత అప్పీకోశంపు మహాదేవీ కార్యసభ జరిగింది. వైసానువారునుండి జరుగుచున్న చర్చలన్నియు జరుగుచున్నవి.

సి. ధు రాష్ట్రీయలో పార్టీలైట్ గారు నెలమైన సోయి యుండగా వారి స్థానము ఆడిషన్ జూడిషియల్ కమిషనరుగా కాలాప్రకృతి వైదీగాను చేయబడుచు.

‘సామ్రాజ్యభారత పాత్ర’ పంపుము’ వారి కార్యదర్శులు తూర్పు ఆఫ్రికాలో భారతీయుల నిధిని గురించి ఒక వివరమైన ప్లేటుమెంటును అందూర్చి గారు నిధులు చేయవలసినది తెలియజరుచున్నాడు. దీనిని గురించి వైసంపులు వారు తీవ్రముగ వ్యతిరేకము చేయవలసివలెను.

8 తేదీ వైటికాపాల్లో ప్రయోగముచేసిన ‘కార్యక్రమ’ అను మొయల్ స్త్రీయ 15 తేదీ గురువారము పార్టీ నెయిదు చేరెను.

మనగవర్తన గారైన లాన్సుడల్లింగ్ గారును, వారి పత్నియును కేడిబిల్లింగ్ గారును 15 తేదీ ఉదయమున నెంబు స్త్రీ ఫిక్షన్ వర్క్ పెర్లె నుండి అచట పార్టీ సాధకములను గురించి. వైసారము మొదలు గవర్న మెంటు మూలలో ప్రతియంశ భారతమునకు, కుప్రవారమును భోజనములును, కుప్రతివారమునకు ఉపాహారమును, మే నెల 12 తేదీ ముఖ్యవారమున నొక (వార్) విందము, నాక్ నెల 5 తేదీ మనరాజుగారి జ్యోతిషం బగుటలక అవాటికొక గొప్పవిందును జరుగును.

లాహోరు ‘నిబిల్’ అందు మిలిటరీ కేసు’ ఇటు (వాయుచున్నది:—మార్చి నెల 6 తేదీ కాంబెల్లుకు జిల్లాలో లారెక్ గుమ్రాను నుండి హాస్టల్ ఒకటొకటి పోవుచుండెను. అప్పుడు ముగ్గురుబందె పోటుదొంగలు వచ్చి బండిని ఆటకాయించిరి. బండినాను సామర్థ్యముతో గుర్రమునుకొట్టి పగముగా లోటుకొని పోయిన గాని బండిలో కూర్చుండిన నలుగురిలో నొకడు ఆబందెపోటు దొంగలును సంబంధించినవాడు బండిని నిలుపుచు బండినానిన అదితించి, వాడు నిలువకపోగా లాగామును పట్టుకొని లాగి, గుర్రమును అడి, దొంగలు చుగ్గుతము కచ్చువరకు వాటియొండెను. వారు రాగాని బండినాను వారిని ఎదిరించగా వారు తమవద్ద నుండిన తుపాకితో కాల్చి బండి నానిని చంపి వేసిరి. ఆబండిలో ఆదొంగలకు 2600 రూపాయలు దొరకెను. పోలీసువారు తగుమైనవిచారణ చేసి, ఆచుర్యములను కనిపెట్టిరి. కాంబెల్లుకుమారుల మృత్యు అందఱును మియక్ వాలివాడు ఒకడును పట్టుకొనబడిరి. వారపూరించుకొని పోయినదానిలో 2200 రూపాయలు ఆదొంగలవద్దనుండి పట్టుకొనిరి. ఆదొంగలలో నొకడు 70 ఏండ్లవాడు.

జర్నలులద్రోహము

పాట్లను, ఏప్రిల్ 16:— పాట్లనుపేర్లెనానిట్లు తెలియజరుచుచున్నాడు. బ్రిటిషువారసంబంధించిన నూతన పద్ధతి చాలదృఢముగ నన్నదనియు అట్లందు కేంద్రీయ ప్రకటన ప్రకటించి పరాసుపత్రము వ్రాయుచున్నది. ఏ దృఢ సంకల్పముతో గ్రేటు బ్రిటను యుద్ధములో ప్రవేశించినదో దృఢసంకల్పమునకది మరల మారుట చాల సంతోషకరముగ నున్నదని యని తెలుపుచున్నది. జర్మనీలో మరల వైసములు పొరుగునకు, సంధిపరతులలో వైసములు పోలించుటనుసూచి విధింపబడిన నియమముల ప్రకారము జర్మనులు నడచుకొనబడుట, ఈ రెండు అంశములను కానిమీ సభలో చాల బాగుగా చర్చించబడినది. రూమాడు కృతకరమును గుర్చి కరికొందె మాలోచన చేయవలసినది జర్మనులు కొంచెం కొంచెం వాతీసమితివారు ప్రత్యుత్తరమును కూడదని తీర్మానించబడినది.

ఖిలాఫత్తు మహాసభ

రెండవ దినచర్య

మొన్న యాదయా 9 1/2 గంటలకు ఖిలాఫత్తు సభ మరల సమావేశమైనది. మోతాలిగారు ఆధ్యక్షత వహించిరి.

లామారుబాద్లీగారి బాధ్యత

మహామతి మహ్మదాసాహెబుగారు (రిజిస్ట్రార్ జనరల్, ఖిలాఫత్తు కార్యదాసులకు ఆంగ్ల భాషలో ప్రధానముగా లామారుబాద్లీగారి ద్వారా ప్రభుత్వమున కప్పివేరవలయుగా లేదనియు, లామారుబాద్లీగారు, వారి ప్రభుత్వమునకు తుర్కీ సమస్యను సలూతుగా ఆశయముల కట్ట ప్రచుర పరచిన వాదనములను కార్యదాసులను బట్టిక పోయిన భవ్యవహారమున జరుగబోవు ఏకాదశియుటకు లామారుబాద్లీగారి ప్రభుత్వము వారే బాధ్యులై యుండవలసి కమ్మనకు యొక తీర్మానము నువహించిరి. లామారుబాద్లీగారు తాముచేసిన వాదనముల కార్యదాసులను బట్టికకు తుర్కీ సమస్యను తెలుపజేసినదియు, దానివలన మహాసభకు కలుగుననియు, అట్టివానికన్నటికిని లామారుబాద్లీగారి కేబాధ్యులై యుండవలసియున్నదనియు, ఇట్లుదేశము ప్రధానమంత్రిగారు పుస్తకములను కనగొని వ్రాయుము కలగ జేసిన ప్రయోగాయకముగ నుండవలసియు చెప్పిరి.

కోడయ్యారూపు నివాసులు ఎన్. ఎన్. రామస్వామి అయ్యంగారు గులాంమహమదుగారు మున్నగు ప్రతి ఘంటాకు తీర్మానములు బలపరచుచు మాటలాడిరి.

అభ్యుదయములు

గులాం మహమదు ఖిలామీగారు, ఇంగ్లండులో మహామహలిగారి కాయకత్వముక్రింద ఖిలాఫత్తు కార్యదాసులు చేయుచున్న సేవకు ప్రశంసించిరి. వారిసేవకు సభవారు అభివందనలను నివ్వించవలయునని యొక తీర్మానము నువహించిరి. ఈమిదిభావము తుర్కీ పట్టుటగారి తీర్మానము వామోనించుచు హిందీలో నవవ్యాసముల నివ్విరి.

నామోతుల గొప్ప పాపము

జఫాను మాస్కీ కలమీగారు మువల్వీ మహమదు కహాస్సాగారిని మాల్వాలో నిర్బంధపరచున నంటలు ఆగ్రమము అవ్వకుండునట్లు ఆంగ్ల ప్రభుత్వమునకు వారికి తక్షణమే విడుదల చేయవలయుననియు మరొక తీర్మానము నువహించిరి.

అధ్యక్షులగు మువల్వీగారిని తీర్మానములు బలపరచుచు, మాల్వాగారి చక్రమును గురించి సభవారికి తెలిపి చెప్పిరి.

తీర్మానము కర్ఫులతో సేకగ్రహముగా సంగీకరింపబడిరి. తదనంతరము, సభ భోజనాంతరము 9 1/2 గంటలకు తిరుగ సమావేశమగుటకు నిశ్చయించి బదిలీరి.

మధ్యాహ్న సమావేశము

మరల మధ్యాహ్నము రెండున్నర గంటలకు సమావేశమయినది.

షేకు ఇస్లాముగారి ప్రవాసము

జాన్సెన్సీకి మహమదు సాహెబుగారు, ముగల్తాను మతగురువులగు షేకు-ఉల్-ఇస్లాముగారిని అరెస్టుచేసి ప్రభాసమునకు బంపించుటకు సభవారు అభిప్రాయ నిరసించుచు, యిత్రుండలివారు, వారిని విడుదల చేయక పోయిన ముగల్తానుకు ఆశయముల కెంతయు భంగము కలుగజేసిననా రగుదుననియు మోక తీర్మానమును సభలో నువహించిరి.

జమాను మహమదు, మహమదు సాహెబు సాహెబుగారు మున్నగువారు తీర్మానములు బలపరచుచు మాటలాడిరి.

ప్రభుత్వ తోడ్పాటును వర్జించుట.

మువల్వీ అబ్దుల్ హక్కు మరాఠాగారు సభలో నీక్రింది తీర్మానము నువహించిరి.

అఖిలభారత ఖిలాఫత్తు సంఘము వారి తీర్మానము ప్రకారము, ఖిలాఫత్తు సమస్య ప్రభుత్వము చేయబడుచున్న ఆంధ్రోళము కార్యకర్తలను కాలపోయిన యెడల, ఈ క్రింద వివరింపబడిన ప్రకారము ప్రభుత్వమువారికి వివిధముగు సహాయము చేయవలయునని తోడ్పడ ఈ సభవారు భారతముల నందరిని కోరుచున్నాడు.

(1) ప్రభుత్వమున గౌరవోద్యోగములను, విడుదలను, కాశుసభా సభ్యత్వములకు నిర్బంధములను.

(2) విద్యుత్తు, ప్రభుత్వమువారి సర్కిసులలో జీతములను తుర్కీజానుకు పనిచేయుచున్న యుద్యోగములకుండి రాజీనామా చేయవలయును.

(3) తదనంతరము, పోలీసు పిలిటరీ యుద్యోగములకు రాజీనామా చేయవలయును.

(4) కడతలు, ప్రభుత్వము వారికి కేసులను చెల్లించుటకు నిరాకరింప వలయును.

హిందూమత్రీకా సంపాదకులగు ఎస్. కస్తూరిరంగ అయ్యంగారు తీర్మానములు బలపరచుచు, ఈ తీర్మానము వలన మహాసభ తీర్మానములను ప్రకటించగలమో లేకగలదనియు, మహాసభకు ఖిలాఫత్తుసమస్య పునాకరము పట్టి చేయుచున్న ఆంధ్రోళముల కర్ఫులను మహాసభ సభ్యులకు కర్ఫులకు అత్యంతము చేప్పిరి. ప్రభుత్వము ఆంగ్ల భూమిలోను ఈజేషన్లలోను నిరంతరము ఆంధ్రోళము చేయుచున్నాడు. ఆ సేక సభలను తేసి ఈ నియమములకు ప్రబాధింపబడుననిచ్చియును నిర్భయముగా ప్రకటించుచున్నాడు. మన సోదరులగు మానవ్యాసములను కడ పరిస్థితులలో నున్నాడు. వారి కష్టములలో మనము సాయముచేయుచు వారికి తోడ్పడక పోయిన మనకు కృతఘ్నుల మగుదుము. ముగల్తానులందరు యుద్యోగములకు రాజీనామా ఇచ్చియెడల హిందువులు సంఘము వారితోపాటు సమము కట్టినగాని మన కార్యకర్తలకు తెలుపుటకు ఏ యింద బాల యి. ఈ తీర్మానము వామోనించి తనిచేయుటకు హిందువులు సంసిద్ధులైయున్నారని హిందూమత్రీకా కార్యకర్తలకు వలన ఖిలాఫత్తుసమస్య వ్యాపారీకగా పరిమర్చించుటవలన గలదిని కస్తూరి రంగ అయ్యంగారు చెప్పిరి.

బిజులు ఉల్లాగారు తీర్మానములు బలపరచుచు మాటలాడిరి.

ఎన్. కర్ఫుమూర్తిగారు తీర్మానములను మాటలాడుచు ఈ తీర్మానము వలన అత్యంతము సమస్య రింక మునిగాని, వ్యాపార చట్టములకు భంగము కలుగుననియు ప్రకటించుచుగాని ప్రకటించుట లేదని ప్రభుత్వము చేయవలయునని ఖిలాఫత్తు సమస్య సుంకములను ప్రజలు అత్యంతము తోడ్పడుచు, తుర్కీ సుల్తానుగారు ముగల్తానుల తీర్మానముల మీద సర్వాధికారముగ నుండి ప్రజలు వాంఛించుచున్నాడు. ఇది వ్యాపారము తోడిక. ప్రభుత్వ సంప్రదించున ముగల్తానుల ఆంగ్ల సామాన్యములకు తేసి కర్ఫులను నోరాహాగ భారాది నోకించిరి. అట్టి సమయమున మిత్ర మండలివారును మాఖ్యముగా ఆంగ్లేయులను ముగల్తానులకు ప్రభుత్వవారను చేయబోయిన కృతజ్ఞతకు మామెట్టివారగుదురు. ఇంతైనను ఇంగ్లండు పరిస్థితులను పొగుగా గ్రహించి ఇస్లాముపట్ల మిత్రత్వము చూపించునది. ఖిలాఫత్తు సమస్యకు వ్యాపారీకీకరీ పరిమర్చించిన మందిని. అప్పుడు భారత జేషమునా కారియై యుండి కార్యకర్త గౌరవమున కెంతయు పనిచేయుటకు సత్కర్మములై యు చెప్పిరి.

ఖాను సాహెబు జవాబు మహమ్మద్ సాహెబుగారు (సీఎం) తీర్మానములు బలపరచుచు, తనకు ప్రభుత్వము వారికిని "ఖాను సాహెబు" విరుదమున సేటితో నిరాకరించుచున్నామనియు, చెప్పిరి.

ఈ వార్తను వినినంతనే సభవారికి కలిగిన ఆనందము పట్ట నులివారు "అల్లా ఆఫ్ గుల్" అని బయివాదములను చేసిరి.

మాల్వా మాస్కీసీకగారు, సి. రాజగోపాలా చాన్య అగారు తీర్మానములు బలపరచుచు మాటలాడిరి.

తీర్మానములు బలపరచుచు మాటలాడుటకు మువల్వీ కను నున్నయనను అప్పటికి కాలాతీత మైయును కలను, భోజనాంతరము మరల సమావేశమగుటకు నిశ్చయించబడినది.

రాత్రి సమావేశము.

ఒంటిగంట సురకు సభజరుగుట.

మరల సభ రాత్రి 9 1/2 గంటలకు సమావేశమై ప్రభుత్వ తోడ్పాటును నిరాకరించుటగాను సభలో ప్రవేశపెట్టబడిన తీర్మానములై మరల చర్చ ప్రారంభమైనది.

ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారు తీర్మానములు బలపరచుచు, జఫరు మాస్కీను కలమి, ఎం. కె. ఆచార్య, కండికట్టకు, మోదరాభాదు వాగులగు తారాచందు, హాజీ మహమదు మంజుద్దీను సాహెబుగారు మున్నగువారు లనేకులు మాటలాడిన తదనంతరము తీర్మానము సభవారిచే సేకగ్రహముగా సంగీకరింపబడినది.

ఆప్తను పరిస్థితులు

ఆప్తను తేదీనయములో ప్రభుత్వమువారు చేసిన సంధి తృప్తికరముగా నున్నదనియు ఖిలాఫత్తు సమస్యను వ్యాపారముగా పరిమర్చించిన యెడల ఇంకను కర్ఫుల కందరికిని సంతోషముగా నుండగలదనియు ఆరబి. యామలు మాస్కీనుగా రొక తీర్మానము నువహించిరి. సభ్యులనేకులు తీర్మానములు బలపరచుచు మాటలాడిన తదనంతరము నందరిచే సంగీకృతమైనది.

కడతల తీర్మానము

ఉస్మాను నేయులుగారు (మొగులూరు) ఖిలాఫత్తు నిధికి ప్రజలందఱు తోడ్పడి కర్ఫులను చేయవలె. తీర్మానము నువహించిరి. టి. బి. గోపాలస్వామి మొదలిగువారు మరి కొందఱును తీర్మానములు బలపరచుచు మాటలాడిరి.

సభలో మువల్వీ మహమదు చేసి, చెట్టుల ని, తిరుమొదలను అమూల్యములై లనేకులు నివ్విరి. సభ సమయము 50 వేల రూపాయలవరకు ధనము వాదనము చేసినదని చెప్పరచుచు.

అధ్యక్షుల కభివందనములు

అబ్దుల్ మరాఠాగారు మోతాలిగారు మదరాసున కచ్చి యాసభ కర్ఫులతోడియెడల యెంతయు యుత్సాహము ప్రజలలో రగులు గొలిపించుటకు అభివందనముల నివ్వించి.

మోతాలిగారి ఆంత్యోక్షవ్యాసము.

అధ్యక్షులగు మాల్వా మోతాలిగారు రాజధాని ఖిలాఫత్తు సభా కార్యములను ముగింపువలె చెప్పుచు సభవారు తమ కట్ట మామెట్టిని గౌరవమునకు ఎంతయు కృతజ్ఞులమనియు, చెన్న పురాజధానివారు ప్రభుత్వమునకు తోడుపడుటకు నిరాకరించుటకు తీర్మానములను నందరిచే సేసి, ఇతర రాజధానులవారికి మార్గదర్శకులై సంగతి తెలియునంతవరకుగ నున్నదని. యామలు మాస్కీనుగాను జేబాధ్యక్షులనునకు చేయుచున్న సేక కెంతయు నిభింపించుచు, అఖిలభారత ఖిలాఫత్తు సంఘమువారు, మొహమ్మదు యూ, మెట్టులు ఆరేవియ్యాలని ముగల్తానుల పరిస్థితులను కనుగొని వారి కేవిధముగా సహాయము చేయవలయునో కనుగొని తయ్యకుట కొంతమంది ప్రతినిధులను తంపుచున్నారనియు, యామలు మాస్కీనుగాను వీరికి వాడుకునుగా, ఇల్ల కోరియుండిరినను, మాస్కీను గారిండుటకు సన్నుతించి నందుల కెంతయు సంతోషకరముగా నున్నదని తామిరాజధానికి తొమ్మిది సంవత్సరముల క్రిందట అతిథుల విశ్వవిద్యాలయ సంఘము తరపున కచ్చియుండిమనియు, అప్పటికిని ఇచ్చి టికిరి ఈ రాజధాని వాసులలో సంతోషము భేదము కలుగుచున్నదనియు మదరాసు వారు ఆ తమ కే నాడిచ్చిన స్వాగతములకు వలన వారు ఇస్లాము విషయమున ఎంతసేర సంతోషింపుచున్నారనియు ప్రకటించుచున్నదని మోతాలిగారు చెప్పి వారి కార్యసాధనమునకు దైర్యము తోడ్పడ ప్రార్థించుట ఇటులనిరి:

"సోదరులారా! మహమ్మద గాంధీగారికిని వాయుల యాజమాన్యము క్రింద అఖిలభారత ఖిలాఫత్తు సంఘమువారు సమకాలీన వాన్ కో ఆకరేషను మహాద్వయమునకు కేవల యుపగుటకు చెన్న రాజధాని నుండందా వేసి నందులకు మదరాసువారు గర్వపడవలసియున్నది. మరల గాంధీగారి కర్ఫుల పల్లెలపుడు సేక చెన్న పురాలో చూడి: విషయములన్నియు వారికి నిశ్చించి వారెంత సంతోషకరమునో చెప్పవలసినది. మీ కార్యసాధనములో దైర్యము తోడ్పడు గారి! మార్కెట్ స్వాగత్య సంపాదకాగమై పోరాడుట ఎంత ముఖ్యకరమైనదియో మీ కందరికిని తెలిసియు యున్నది. ప్రపంచమున మహమ్మద సంతకముగా జరుగుచున్నది. మహమ్మద మిట్టి తరుణమున మారణండుట ప్రయోగాయకముగాదు. ముందు జరుగబోవు పోరాటమునకు మీ రందరూ కర్ఫులతోడై యుండవలయును. ఈ భక్తి ద్యయమునకు పిన్నకారక, పెద్దకారక, బీదవారు భాగ్యవంతులని వాటింక కందరు ముందంజములను నీయున్నది." అని చెప్పి మహమ్మద గాంధీగారిని, మోతాలిగారి ల్లిగారి కిని ఈవిషయమున కరిగిన సంభాషణమును సభ్యులకు వికటికరించిరి.

మోతాలిగారు మాల్వాను తీర్మానము ఖిలాఫత్తు సమస్యపట్ల మాపుచున్న సామాన్యత తామెంతయు కృతజ్ఞులమై యున్నామనియు, ఆ గ్రామీణు ఖిలాఫత్తు విషయమున భగవంతు తోపాటు తామును ఎల్లప్పుడును సేవచేయుటకు సం

నిర్దులై ఎన్ని కష్టములైన నోయ్యటకు ముందు జతయేయవచ్చును నువ్విన నంతేమును నభిలాష చదివెరి.

తరువాత మేకతాళిగారు ఆర్థికాధికారుల సహాయముతో యంతయు ఓపికతో నభిలాషను వ్రాయుచున్న ప్రతిభా విలేఖకులకు కృతజ్ఞతాను, ఇతివానిర్యాచుతులే, ప్రస్తుతాభివృద్ధియనునట్లు నభిలాషగా నుండవలసివచ్చెను, వారెన్ని ఏడురూపాయలను కష్టమును కలగించు భంగమునాటిల్ల గలవనిరి. తరువాత తదిథిగా చెప్పి మేకతాళిగారు తమ యంతాభివృద్ధియను ముగించెరి:—

“ఈసరిసర్దులలో ఈదేశమున పాలించువారు మాత్రమేయును, భయమునగ్రహించి, తమకులకు రక్షించుకొందురగాక! మాకోరికలు అంగీకరింపకపోయినయెడల ముందు జరిగజొవు నట్టియునుండి మమ్ములకు దేశమున రక్షించెనదగాక! మరల నొకసారి మీరు నాకు చూపిన గౌరవమునకు నాకుండవలల నన్నించుచున్నాను. మనకార్యము జరుగవలయునగాక! అల్లాహ్ అక్కర!”

మేకతాళిగారి యంతాభివృద్ధియను ముగిసినయెడల ముమ్మామాల్సీఫకీర సాహెబుగారు నభిలాష (పార్లమెంటులో) నభివృద్ధియంద్రు: “మహామహాశివాయ!” “మేకతాళిగారు!” “గంధీమహారాజువందన!” “హిందూ మసల్మానులకు జయం” అని జయవాదములు చేయుచుండ నభిలాషి ఒకటి స్మర గంటలకు ముగిసినది.

నభిలాష కార్యములను జయత్రయముగా నిర్వహించుట కంతయు తనివేసిన ఆహ్వానసంఘము వారికిని, మసల్మానుల వారికియు వారలలోని హిందూ మసల్మానులకును కలదలిన ప్రత్యేకముగా అభివృద్ధియను అన్నియును అభివృద్ధియను.

శ్రీ వెంకటగిరి రాజాగారి కాలేజి

శ్రీ వెంకటగిరి రాజాగారి ప్రామాణ్యము వారేజిగా చేయుచువలయునని తేలుచునభిలాషాగారికి పూర్వాభిప్రాయము గలిగి యుండెను. వారి కానిస్తికముగ మరణమునందలిండి నందున ఈభివృద్ధి వారి దీనికలములలో జరిగలేదు. వారి పుత్రులకు నివృత్తి శ్రీరాజాగారు సహాయమునందలిండియునపుడు పీఠభివృద్ధిపరిపాలనాభివృద్ధియనుగ ద్వారా కాలేజి నిర్మించుచునటుల ప్రతిజ్ఞచేసియుండిరి. ప్రతిజ్ఞాసారము కాలేజి నిర్మాణమునకును స్కూలుకమిటీవారిద్వారా తగువర్గ జరిగించిరి రెండవక్రమకాలేజి: బెట్టుకును మద్రాసు యూనివర్సిటీవారును వాక్ నెల్లరుగారు (మద్రాసు) గవర్నరుగారిను అనుజ్ఞల నొసంగినారు.

కాలేజి ప్రభావోపాధ్యాయులవద్దకు కత్తెచ్చిస్తా చార్యపదవులకు అనేకులు గొప్పగొప్ప విద్యార్థులకు దరఖాస్తుచేసికొనినటులను 14-4-20 దిన స్కూలుకమిటీవారు ప్రభావోపాధ్యాయులకు విజయగరపు కాలేజిలో చారిత్రాధికారిచార్యులకు శ్రీమామిదేశ్వరీ వెంకటగిరిగారియం. ఎ. గారిని ఇంగ్లీషురెవ్యూరుకు కచ్చుతప్ప కాలేజిలో నుండు శ్రీ యంగుబుర్రాపు యం.ఎ.గారిని గణితవిద్యకు కచ్చుయిచ్చుకాలేజిలో నుండు కొండూరు శ్రీరాములు యం.ఎ.గారిని, ఇతివాదికామ్రుకులకు, పితాపురం రాజాగారి కాలేజిలోనుండు శ్రీ సోమసుందరం శెట్టి యం. ఎ.గారిని తర్జుమనుకు ఫిండ్లెగారిలోనుండు శ్రీ నర్సయ్యగారియం మూర్తి యం. ఎ.గారిని తెలుగుపాండిత్యమునకు శ్రీ నర్సయ్య నుబ్రహ్మణ్యగారిని వరించినటుల చెబియున్నది. తెలుగు పండితులు ప్రస్తుతము నెల్లూరుకలెక్టరు ఆఫీసులో నుద్దేశ్యములయి యున్నారు. ఆపని చాలించుకొని కాలేజిలో చేరుదురు. వీరికి ఉపాధ్యాయులైన అనభ్యప్రభుత్వము అని తెలియుచున్నది. మిగిలిన మరణములన్నియు యంతాభివృద్ధియను ఇచ్చినందున సంకలించు చున్నారు. వీరిలో శెట్టిగారు దత్త మిగిలినవారు ఆంధ్రులయియు శెట్టిగారు ఆంధ్రాభివృద్ధియను గలవారనియు చెబియుచున్నది.

తరువాత వారలకు నెల్లూరు కాలేజి ఇచ్చుట నిర్ణయించెరి. గొప్పగొరర దీనిని. ఆంధ్రకామ్రుదయమునకు మమ్మ సంస్థాన మేర్పరినది. రాగలవారై నంతకాలేజి జరుగగలదు. కాలేజిని తర్జుమనభివృద్ధియను విజయభుద్ధయముల నవేరింతును. పరిపాలనాపాటయిన తదిథియును గౌరవానుభవము నెలయుచుండుననియు గోచరుండును. శ్రీ వెంకటగిరి ప్రభుత్వమునకు గల యంతాభివృద్ధియని దత్తమిగిలినవారు కాలేజికి గలవై ఉత్తమభివృద్ధియను గలవై విరాజిల్లుచుండ వలయు.

ఒక ఆంధ్రుడు.

ఆత్మలిపివార్తలు

(ఒక విలేఖకుని వద్దనుండి)

నలుదిబట్టె

ఆత్మలి, ఏ.ఆర్. 14:— ఇదివరకుండిన వాడు నెలపు మీద కాకియాత్ర కరుగుటచే వారిస్థానే బందరువాస్తవ్యులు నైక్యభివృద్ధియనులొకరు పెరమనెంటుగా దయచేసి తనిమామచున్నార. వీరు బహుయోగ్యులు. పార్టీలకు అలవాడి కలగ నీక అభిప్రాయముల చురుకుగా వుండు జతవుచున్న వారలు.

పాఠశాలలు

బోర్డుమిడిల్ స్కూలు హైదరాబాదు గారు యూని 15 వ తేదీ మొదలు పాఠశాల బాలరకు పాలునరిపిర్తులు పార్టీరంభించురు. నిమ్మకలపాఠశాలవారు నరు వీరు తేలుకరి ట్లఫలితములు బాలర కనువుగా నుండగలవని స్పష్టముగా తెల్పుగలను. బోర్డు ఎలిమెంటరీ పాఠశాలకు వేసిననెలపు బాన్ 20 వ తేదీకుండి ఇచ్చుటకు వైచారి పుత్తయ్య గలవు. ఈ కద్దరికతర్జునమునండియే పార్టీరంభము. ముందువేసిన ఏ.ఆర్. ఆఖరువారు మొదలుబాన్ మొదటి రెండువారును. వరకుండును. తనీపిల్లలు ముందువేసినలో పాఠశాల కరుగుటయు వర్షకాలములో మూసియుండుటయు కరుగించుకరము. ఈ కద్దరి మార్పుచేయుచు తనివేసినయెడల గలవారు నెల్లరు కోటాను వేసిననెలపులకు పాఠశాలలు మూసియుండుటకు ప్రత్యేకమునకు వలసినదనియు భీమరాయలలో జరిపిన ప్రథమ పార్టీరంభ పాఠశాలలోపాఠ్యాదులు నభిలాష శ్రీరామము నెట్టిరి గాని అది ఇంత వరకు మార్పు కలిగినట్లు తెలియజేస్తున్నది. విద్యార్థి కామ్రు ఈ విషయమును మిగులకట్టుదలతో ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలు వేసిన నెలపులకు మొదల 15 వ తేదీ మొదలు బాన్ 15 వ తేదీవరకు మూసియుంచునట్లు ఆర్డరు సాదయ్యచేయుచున మిగుల బాగుండును. అదియుగాక ఇక్కడస్కూళ్ళకు ఈవేదిలో మార్పింగునూను ఉండు యేర్పాటు లేకపోవుట ఉపాధ్యాయులకును బాలరకును మిగుల కష్టమగుచున్నది. బోర్డుగవర్న స్కూలును ముంచినటుల, ఇదివరకుస్కూళ్ళకునుండి ఒంటిపూట స్కూలులు ముగియవలయు.

ప్రతిసంవత్సరము యే.ఆర్.నెలలో ఉపాధ్యాయులకు ప్రమాదను మీద మామ్రులు చేయుచుట కొత్తస్కూళ్ళు స్థాపించి వాటికి ఉపాధ్యాయులను అప్పాయింట్లు చేయుచుండుటవారు. ఈసంవత్సరముచే తరువాత రెండేళ్ళుకల్ల ను అభివృద్ధి యననైక్యతవారును అరేంజిమెంట్లు వ్రాయుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. శ్రీవారికి కామ్రుభివృద్ధియనుగాని పక్షపాతముగానిలేదు. వ్యాయమేపార్టీభావ్యము. గోరునబట్టి వ్యాయముగా వ్రాయుచు ఇద్యక్షగవారికి ఇచ్చుటయు లేని వారికి మిన్నకుండుటయు వీరముభావిప్రాయము. వై చారికి వీరుచేయు అరేంజిమెంట్లు ఆమోదించుటయందు అభిలాష మొందు. వీరు చేయవలసిన అరేంజిమెంట్లు సర్వములు బట్టియుండుటగూడ మాభివృద్ధియను.

ఆత్మలి కామ్రు

ఈ కాలము నీరు తగ్గియున్నది. దాకవాచేకు నీటితనలి బహుతగ్గినది నున్నది. మనదేశపు (పార్టీ) రైతుల మొదలు నిరర్థక మగుచున్నది. వంటముఖమునకునూ కాకవాచేకు నీరు అభివృద్ధియను. ఇంజనీయరుడిద్వారామొట్టు వారి అలగ్రహమును కోరియున్న రయియు నీటిగోరము రగవులాడు కొడుచున్నార. నిమ్మ నేరు కొంచుమీరు సస్యముల కండిచ్చుచుండుల కెంతయు నుండవలయు.

ఇంద్రప్రస్థ ప్రభుత్వము అలహాబాదును 18-వ తేదీని జరిగినది. నర్ భానున్ హుండుగారు అభ్యుత్తర వహించిరి. యంతాభివృద్ధి పాఠశాలకమిటీలో శిక్షియటకు అందరు ఒప్పుకొనిరి. 1922 సంవత్సరము జరుగజొవు (లికవింపెన్) ఎగ్జిక్యూటవందు హిందూదేశము కూడ పాటు కైకొనవలసిన నభివృద్ధి పాఠశాలకమిటీ. 1851 సంవత్సరమునందు ఏర్పాటు చేయబడిన గొప్ప ప్రభుత్వమునలె 1922 సంవత్సరము నందు కూడ గొప్పఏర్పాటు చేయబడును. ఇట్టి ప్రభుత్వమునకు ఇండియాదేశము అభివృద్ధియను పోషించుటయను. తదిథియునుగా పాఠశాలకమిటీగాను తనివేసినటులు చేయవలయునని నభివృద్ధి అంగీకరింపెరి.

కలకత్తానుండి హేన్రింగువద్ద నైనిట్ల గుడ్డలు ఇతర వస్తువులను స్టోరు ఒకటి కాలినది. నుమారు మూడువేలల యాభ్యుత్తము నవ్వును సంభవించినట్లు తెలియుచున్నది.

ఇండియాలో ప్రభుత్వము.

ఇండియాలో ప్రభుత్వము విషయము నులహా విద్యుటకు ఏర్పాటు చేయబడినందున నితరము ప్రయోగించబడినది. ఈ సలహాలనై ప్రభుత్వమువారు శిక్షుకాలములో చర్యగానించె దరనికూడ వ్రాయబడియున్నది. ఈసంఘసభ్యులు నితరము నందిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

“మేము ఇండియాదేశపు ఎరుమిటిగురుతి లేఖను పరిశీలించినాము. ఈదేశమునందు అభివృద్ధియనుగాండి ఇంగ్లాండునకు పంపబడు కస్తువులను గురించియు, చెల్లించబడు నుండు గురించియు మేము ఆలోచించినాము. ఇంగ్లాండునుండి వచ్చు వస్తువులనై వచ్చు తగ్గించిన ఇతరదేశములు ఎరుమిటి చేయబడు నరకులనై ఎక్కువ వచ్చు విధించెదమో అను భీతి మాకు గలిగినది. అయితే ప్రస్తుతము అన్ని దేశములవారికి నున దేశపు అభివృద్ధియనుగా కావలసియున్నది. కావున కర్జుక ప్రభువు కాలమునందువలె మనమిప్పుడు భయపడ నక్కరలేదు.

ఇంక దిగురుతి కామ్రు నరకులనై వచ్చు ఏ విధముగ విధించిన బాగుండునో ఆలోచించితిమి. ఇండియాలో ప్రభుత్వము అంగీకరించినవో ప్రభుత్వ ఆచారముల కొరకు విలేఖములకు ఎరుమిటి చేయబడు నరకులకు అభివృద్ధియను వచ్చు విధించవలయును. ఇట్లుచేసి ఏదీని అనుకరించి దిగురుతి చేయబడు వస్తువుల నెలలు అభివృద్ధియను. దీనివల్ల దేశమునకు లాభము లేదని తోచుచున్నది. దిగురుతులనై వచ్చును విధించు నవ్వును ఇంగ్లాండుకస్తువుల విషయము కొంచెముకట్టుకవచ్చు లను విధించుటవల్ల వేరేమునకు లాభముగాని వచ్చుగాని కాగలదు సాధారణముగా చెప్పవచ్చును. అర్థిక విధానమొట్టుండ వలెనో నలహా ఇద్యమి ప్రభుత్వమువారు మమ్ములకు కోరిం. అయితే యీ విషయము తగిన సలహావిద్యుటలయనన్న ఎక్కువ పరిశ్రమచేసి అనేకుల అభిప్రాయముల గ్రహించుట అవలయు గాన యీ విషయము సలహా విద్యుటకు ప్రత్యేక సంఘము నొక్కటి ఏర్పాటు చేయుట అవలసివచ్చు తెలుచు చున్నాము.

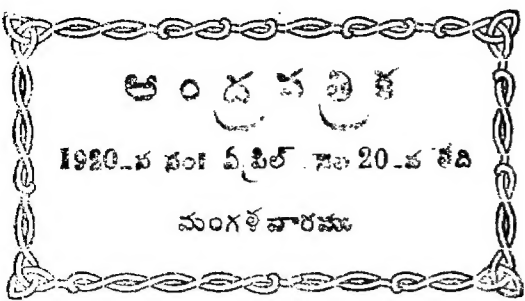
జి. ఇ. వాచ, ఎ. హెచ్. లె, పీతావధరాయి, తులారాయి కరింధాయి, జి. యం. ఉత్పాదను. బి. యాక్. కర్ప, జి. యన్. బార్నన్, నాజీహిల్. ఆర్. ఎ. మాంబు జడ్. ఆలిఖాన్, దబ్బు. ఇ. క్రమ్, యాక్. యన్. వేజిక్.

బర్మా శాసనసభ.

బర్మా శాసనసభ 17 వ తేదీని సమావేశమయ్యెను. గవర్నరుగారు విద్యుటకు ఎరుమిటిగలిగిన లాభము బర్మకే ఇచ్చుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించిన యి, బర్మాసంస్కరణములు నభివృద్ధియను కావలయు నన్న అంకు విలేఖనుంచి కృషిసలహాకలయు నని యు: ఈ రాష్ట్రమునందు ప్రజలు కాంతిలవారై యున్నారని ను అవసరముగా కల తలను మోచుకొని ఆకాంతివృద్ధి చెందియు ఉండిన వారు నియు చెప్పిరి. భిలావత్ సమస్యనై ఇట్లుచెప్పిరి: ఈవిషయము బర్మా మహమ్మదీయులు కనబరచిన బోధార్యము. ఒక్క ప్రకటించెదగినది. ఇదివరకు ప్రభుత్వమువారిని దూరించుచు ప్రభుత్వమువారితో సుప్రతింపమని కేవలము చేయవలయు దురని నమ్ముచున్నాను. ప్రభుత్వమువారికి వానికలిగిన నెమరు తన్ను కట్టి (తాళ్ళ తామే తెచ్చుకోరి) తలచుచున్నాను ఉర్దీవిషయమునై బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు తగినంత సహాయ మొసగియే యున్నారు. మిక్రనుండలికా శిర్కానములను మనకు అంగీకరించవలెను. ఏకపిల్లమును మహమ్మదీయులకు జరపిషయములందు సంపూర్ణస్వార్థక్రమ మొనగబడును. వ్యాయకాంక్ష పూర్వము ఒక గొప్పవిద్యయొక్క పునాదుల ను బలపరచవలయు. మనము మతావలంబకుల నమ్మకము భక్తిబట్టి అభివృద్ధి చెందున కాని రాజ్యములయొక్క ఎల్లలను అనుకరించి మార్పుకాంచవు.

ఒక ఘోరమాత్రము.

బర్మగోర యందలి కోటికృతదగు బోధియోగారు మాత్రము కేనుకు బారీపుర్ సబ్డివిజన్లో అభీనక్ గారు వివాహము చేసెనున్నార. ఇందు మరణించియిన దత్త పుత్రుడగు చారుచంద్ర ఘోగుగారే యుద్ధాయి. వీరు ముగ్గురి యుండిరియు, భాగ్య పోయి గదిలోయూడగా తన మంతయు రక్తపిక్రమై యుండిరియు భర్త మరణము చెందియుండుట యాది అంతగా పోలికవారుకదవి శోధనచేసిరినియు తెలియుచున్నది. యుద్ధాయి గృహమునందు అభివృద్ధి యాధనమొకరినది. ప్రాసిక్యూటర్ ముమున. 28 మంది సాక్షులు విచారణ జరిగెరి.

శాసనసభలు: రాబోవు ఎన్నికలు.

క్రొత్త శాసనసభల నెట్టివా రలంకరింపవలయును? ఈ ప్రశ్న ఎల్లరిచనముల నిపుడు చీకాకు వరచుచున్నది. సంస్కరణ శాసనమువలన, ప్రయోజన మెంతవరకు గలదో తెలియదుగాని, దేశమునందు లేనిపోని అంశాలవలన శాసనము కారణమగుచున్నది రాజ్యాంగ సంస్కరణములగుర్చి, అమృతపరపు కాంగ్రెసు సభ సరియగు సభిప్రాయమిచ్చుటయే గాక, ప్రజలకర్తవ్యమును స్పష్టముగ వెల్లడించినది. భారతీయుల గమ్యస్థానమేమి? సత్వర స్వరాజ్య సంపాదనమే. హిందూదేశమునకు సంపూర్ణ స్వకలిపాలనము త్వరలో చేకూరగలిగి, దేశభివృద్ధి కవకాశముండదు. బ్రిటిషు యాగు ఆఫీసర్ల భారతీయులెట్టి కడగండ్లవలెనున్నారో చెబుటకు, ఆదేశపు శాసనసభ్యుడగు గా. ఎ. ఆర్. ఆలిదీనా అనువా రీ దేశమునకు వచ్చియున్నారు. భారతీయుల స్థితి చక్కబడుట కాందోళనము జరుగవలయునని మీరు గోరుచున్నారు. ఇటులే దక్షిణాఫ్రికా ఫిడీటీపులు మొదలగు సామ్రాజ్యభాగములందు, భారతీయులవమానింపబడుచున్నారు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములోనే వారికి నిలువ నీడలేనపుడు, సామ్రాజ్యేతర భాగములందు వారి స్థితి ఎటులుండనో యూహింపవచ్చును. ఇట్టివాళ్ళు, నానాజాతుల సంఘమున చేరి, ప్రాకండిక పునర్నిర్మాణమునకు మిగిలి నవారిలోబాలు పాల్గొనగలరా? దేశపు ఆర్థిక, పారిశ్రామికాభ్యుదయము చేకూరుటకు, దేశము స్వరాజ్యము సంతరించుచుండవలయును. అందుచే, స్వకలిపాలనము త్వరలో చేకూరుట కవసరమగు సాధనముల నన్నిటిని, దేశ మువయోగించక తీరదు.

ఇందుకొరకు రాజ్యాంగ సంస్కరణములను మాత్రమే సమర్థురొసిన చాలుననుట ద్రృఢమోదాగి పోవలయును. రాజ్యాంగ సంస్కరణములు తగినంత సహాయభూతముగనుండని సంశయమే. కాని సంస్కరణముల నుపయోగించి, అసాధారణముగ ప్రతిబంధకముల దాటుట మూలముననే తమ సామర్థ్యమును భారతీయులు వెల్లడించి, వదివత్సరములకు పిమ్మట జరిగెడి కరీక్షలో జయము గాంచవలయుననుట, స్వయంనిర్ణయ సూత్రమునకు విరుద్ధము. విద్యుత్తు ఇచ్చుచోదవన, హిందూదేశము బెరుగజాలదు. హిందూదేశము తన కస్థితావస్థనెరిచి, స్వకలిపాలనాభివృద్ధి గాంచును. సామ్రాజ్యముల నెడమించెడి కట్టుబాట్లకు లోబడియే, స్వకలిపాలనా సామర్థ్యము జూపవలయుననుట, న్యాయసత్వరేణు గాజాలదు. ఇది యసంభవముగు కార్యము. ఇట్టి కార్య మొకవేళ సాధ్యమయినను, కరీక్షకు లెన్నడయినను సంత్పత్తి గలదానని, హిందూదేశ సామర్థ్యము నగ్గడించెదరని తలంపజాలము. ఏదేశమున కింతవరకట్టి పరిమితు పాలకులు నెలకొల్పియుండలేదు. హిందూదేశమునట్లు మాత్రమెట్టి నూతన కద్దతి నేల నవలంబించవలయునో తోచకున్నది.

రాజ్యాంగ సంస్కరణము లాశాభంగకరమనియు అసంత్పత్తికరమనియు, కాంగ్రెసుసభ తీర్మానించుట కిది యొక ముఖ్యకారణ మనుటకు సందియములేదు. కాంగ్రెసుపక్షమువారికిని, తదితరులకును గల ముఖ్యభేదమిందే గలదు. సంస్కరణములు ప్రజలకు పూర్తిగ సంత్పత్తి కలిగించక బోయినను వాటిమూలముగనే స్వరాజ్యమును సంపాదించవచ్చునని, మితవాదుల యభిప్రాయము. అధికారవర్గమువారు మనఃస్ఫూర్తిగ తోడ్పడినచో కొంతలాభము గలుగవచ్చును. లేనిచోడలనదియు గలుగదు. అందుచే, హిందూదేశమునకు సంస్కరణముల వలననే ముక్తి చేకూరునని కనిపెట్టుకొనియుండక, తమ యావచ్చుకొని వినియోగించి సక్రమాందోళనము మూలమున సంపూర్ణ సామ్రాజ్యస్థ స్వకలిపాలనమును సాధ్యమగుంత త్వరలో దేశమునకు సంపాదించవలయునని, కాంగ్రెసుపక్షమువారు తలపెట్టుచున్నారు. మితవాదులకును జాతీయవాదులకును సంస్కరణముల ప్రయోజనము గూర్చియు, గమ్యస్థానము జేరదగిన త్వరితగతి గూర్చియు, భేదాభిప్రాయము గలదనుట తేటతెల్లము. జాతీయవాదులు అచ్యుత/అనుగ్రహముపై కన్ను, స్వయంకృషిపై నక్కడగ వాధారవడియుండురు. అందుచే జాతీయవాదులు, శాసన నిర్మాణసభలలో సభ్యులుగ జేరినచో, అధికారవర్గమువారు ప్రజాప్రతినిధులతో తోడ్పడువంతవరకు వారితో సహకార భావముతో ప్రవర్తించురు. ప్రజల కెటులయినను సంస్కరణముల లాభము జేందకుండునటుల, అధికారులు ప్రయత్నించి అడ్డుకలిగించుచో, ప్రజాప్రతినిధులు తమ తోడ్పాటునుమాని, అడ్డుకలిగించుటకు ప్రయత్నించెదరు. శాసన సభలకు వెలుపల, ప్రజాప్రభోధము గలిగించియు, వారిలో నాత్మవిశ్వాసము జనింపజేసియు, వాగరిక ప్రవంచపు సానుభూతి బడసియు, జాతీయవాదులు కృషిపలిపెదరు. దీనిని బట్టి జాతీయవాదుల సభిక సంఖ్యలతో శాసన సభల కంపుట, దేశక్షేమమునకును, సత్వరస్వకలిపాలనా సంపాదనమునకును ముఖ్యవసరమని తేటపడుచున్నది.

లిబరలు పక్షమువాదులు, కాంగ్రెసుపక్షము వారును, తామవలంబించెడి కార్యక్రమపు కట్టికలను తయారుజేయుచున్నారు. ఏటిని పోల్చి జూచిన, వివరములలో విశేషభేదము గాన్పించక పోవచ్చును. సర్వధ విద్యావిభాగము, ఆరోగ్య సంరక్షణము, కలిపాలనా వ్యయము దగ్గించుట, పారిశ్రామికాభ్యుదయము మొదలగు నుద్దేశములు, ఉద్దేశములను కార్యక్రమమునందును కాన్పించగలవు. కాని, ఏటినిన్నిటిని కొనసాగించుచుటకు, ధనము లభించునా? గవర్నరుగారు, ప్రజాయత్రశాఖలకును స్వాయత్రశాఖలకును ధనమును సమానముగ కంచుదురా? శాసనసభలు గావించిన తీర్మానములను, గవర్నరు గౌరవించి యమలులో బెట్టునా? లేనియెడల తమకుగల అసాధారణాధికారము నువయోగించి, గవర్నరుగారు ప్రజాశయములను భగ్నపరచెదరా? ఇట్టి భేదయము లుదయింపక మానవు. గవర్నరుగారు తగిన సానుభూతితో వర్తింపబోయినను, తోడ్పడును తోడ్పడుడని లిబరలు పక్షమువారు హెచ్చరించవచ్చును. కాని జాతీయవాదు లటుల చేతులముడచిగిని యూరకుండరు. రాజ్యాంగ సంస్కరణముల సాఫల్యతను అధికారుల హస్తములలో నుంచుటచే గలిగిన అనర్థములను వెల్లడించుటకు, జాతీయవాదులు ప్రయత్నించి, అనుకూలముగ స్వకలిపాలనా విధానము త్వరలో ప్రాప్తించుటకై కృషిపలిపెదరు. ఏది ఎటుల జరిగినను, వదివత్సరములవరకు దేశీయులుమానవ్రతము బూనవలయు నను సిద్ధాంతమును వారంగీకరింపనేరరు.

అందుచేతనే జాతీయవాదుల నాయకుడగు లోకమాన్య తిలకుగారు, కాంగ్రెసుపక్షపు విజ్ఞానము నొకదానిని ప్రచురించిరి. దానిని కరీక్షి లించిన, కాంగ్రెసుపక్షమువారి కర్తవ్యమెద్దయో స్పష్టము గాగలదు. స్వకలిపాలనమును నేను కొనసాగించుటకు హిందూదేశమునకు సామర్థ్యముగలదనియు, స్వయంనిర్ణయాధికారము నాదేశమునకు బ్రసాదించవలయుననియు, సాధ్యమగుంత త్వరలో నూతన సంస్కరణ శాసనము నొకదానిని హిందూదేశమున కొరగవలయుననియు, ఇందుకొరకై ప్రజాప్రభోధమును కావించవలయుననియు, విదేశీయుల సానుభూతిని సంపాదించవలయుననియు, తిలకుగారి విజ్ఞానము గోరుచున్నది. ఇంకను మరికొన్ని వివరము లిందు బొందుపరచుట బడినవి. ఇట్టి పనులు నెఱవేరుటకై కాంగ్రెసు పక్షాభిమానులే శాసనసభల నలంకరించుట ముఖ్యవశ్యకమని లోకమాన్యము హెచ్చరించుచున్నాడు. లోకమాన్యము జూపిన ఆవశ్యకతను, కాంగ్రెసుపక్షము వారెల్ల రంగీకరించెద రనుటకు సందియములేదు. కాని, దీని నాచరణలో బెట్టుటెటులు? మిగిలిన రాష్ట్రములలోని వర్సితులెటులున్నను, చెన్నరాష్ట్రపు దరిశితులు మిగుల సంక్లిష్టముగనున్నది. మితవాద జాతీయవాద విభేదము ననుసరించి మాత్రమే ఎన్నికలు జరుగునెదల, భనులు సులభముగ నెఱవేరును. కాని, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సమన్వయ రాజధానిని వేధించుచున్నది. మెస్తరు ప్రభువుగారు బ్రాహ్మణేతర స్థానములను నిర్ణయించిరి.

వారి పరిష్కారము, చివరదనియే, మాంటాగుగారి జనాబుమూలమున చెలియుచున్నది. ఏలగుచో, ఆందోళనముమూలమున బ్రాహ్మణేతరులెక్కువ స్థానములను సంపాదించవచ్చును. అందుకు బదులుగ వారిలో కొందరు, బ్రాహ్మణ బహిష్కారమునకు బూరి. వీరికి మితవాద జాతీయవాదముతో నిమిత్తములేదు. అభ్యర్థుల సామర్థ్యాతిశయముతో నిమిత్తము లేదు. పుట్టుకచే బ్రాహ్మణు డయినంతమాత్రమున, ఆరసికి శాసన సభలో ప్రవేశముండగూడదు. బ్రాహ్మణులను ప్రజాహితేషితమునుండి తరిమివైచుటయే వీరి ముఖ్యోద్యమము. ఇంతకన్నను దేశమునకు అర్థదాయకమగు సూచన యుండబోదు. ఇంతవరకు కాంగ్రెసుపక్షము బూరిన దేశహితైక బ్రాహ్మణేతరులగుడ ఇందుకు వల్లెయనుట సమంజసముగ లేదు. జప్తిసుపార్టీ వారు మాత్రము, ప్రెసిడెంట్ సంఘసభ్యులు శాసనసభలోనికి వచ్చుట కిష్టపడుట లేదు. తమ పక్షమువారిని మాత్రమే చెన్నపురికి సభ్యులుగ నూదించిరి. మొన్నటిదివము జరిగిన మద్రాసు ద్రావిడసంఘసభలో, తమకును ప్రెసిడెంట్ సంఘమునకును కలయిక సాధ్యపడదని, ఉపన్యాసకులు నుడిచిరి. వీరువురకును, ఐకమత్యము గురురజాలదు. స్వకలిపాలనా ప్రతిపక్షులను శాసనసభలోనికి తీసికొనివచ్చుటకై తోడ్పడుట, మిగుల యనుచితము. ప్రెసిడెంట్ సంఘమువారు దూర మాలోదించి, విశాలబుద్ధితో ప్రవర్తించగోరెదము.

సాధ్యమగుంతవరకు కాంగ్రెసు పక్షాభిమానులు శాసనసభల నలంకరించునటుల జేయుట అవసరమే యయినను, బ్రాహ్మణేతర సోదరుల మనస్సు నొవ్వకుండునటుల జనిజేయుట, బ్రాహ్మణులకర్తవ్యమైయున్నది. కాంగ్రెసు పక్షా

భిక్షానులగు బ్రాహ్మణేతరులే శాసనసభల నలంకరించునట్లు జేయుచో, కృత్రిమముగు బ్రాహ్మణ ద్వేషము నశించిపోవును. కాంగ్రెసు పక్షాభిమానులను సమర్థులు నగు బ్రాహ్మణేతరులు ప్రతిమండలమందును లభించకపోదు. అట్టి వారి విజయము కొరకు, జాతీయవాదులు ప్రయత్నించవలయును. ప్రజలిప్తుడు జాతీయ సమస్యల విషయమై మేల్కొనుచున్నాడు. ఇలకుకు గ్రామపురహితాంగ సభావారు తమ మండల ప్రముఖుడు లిబరలులీగును వీడవలెనని కోరుచు తీర్మానించుట జూడ, వారిలో నెట్టి ప్రబోధము గలిగెనో కనుగొనవచ్చును. బ్రాహ్మణప్రముఖు లీ తరుణమున సహజముగు స్వార్థత్వాగమును కనుబటచుట అవసరం. తాము భ్రాతృకవృత్తి నవలంబించి, ఆర్యధర్మమును ప్రపంచమునకు బోధించిన బ్రాహ్మణులు, హిసముగు శాసనసభలోని గౌరవజడపులను, కొన్ని ఉద్యోగవదపులను జాత్యైక్యతకొరకు విసర్జించుట, గొప్పవిషయముగాదు. తమ సహజధర్మమును మరచిపోలేదని, బ్రాహ్మణులు తమ చర్యల మూలమున కనుబటువలయును. క్రొత్తయెన్నిక లీరితిన జరిగి, శాసనసభలు కాంగ్రెసు పక్షాభిమానులచే నలంకరింపబడనేని, ప్రజాశాసకులు త్వరలో సభలమగు ననుటకు, సందియముండదు.

ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు పద్ధతి

ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు పద్ధతిగూర్చి విచారించుటకు సామ్రాజ్య శాసనసభలో సంఘమొకటి ఏర్పడువలెను. హిందూదేశమునకు వాణిజ్య స్వాతంత్ర్యము చేకూరకముందే, ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సుగూర్చి యోచించుట అసమంజసమని పుటలు ప్రభుత్వము వాదించిరి గాని, వారిమాటల త్యక్తిపెట్టబడలేదు. శాసన సభోపసంఘమువారి వివేదికము ప్రచురింపబడింది. ప్రభుత్వ నిర్ణయము మున్ముందు ప్రచురింపబడును. ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సుపద్ధతి నిమిత్తముగ నవలంబించుటవలన, దేశమునకు విశేష లాభముగాని, నష్టముగాని చేకూరదని, ఉపసంఘమువారి రిఫరెన్సుజదిరి. హిందూదేశపు భావి వాణిజ్యపద్ధతిగూర్చి, తామిదమిత్తమని నిర్ణయించుకొనియు, తగిన విచారణసంఘము నేర్పరచి ప్రజాభిప్రాయము గనుగొనవలసినదనియు, వీరు ప్రభుత్వమువారికి సూచించిరి. ప్రభుత్వమువారిటుల నిర్ణయించెదరో చూడవలసియున్నది. హిందూదేశము తన తేజమున కనుకూలముగు వాణిజ్యపద్ధతిని నిర్ణయించుకొనుట లాభకరము. అంతయుగాని, వలసలాజ్యములన్నియు భారతీయులను ఇటునటు తరిమివేయుచుండ, వారి లాభముకొరకై హిందూదేశము సామ్రాజ్యాభిమానము జూపవలయునని, నిర్బంధించుట వ్యాచునికద్దము. తనకు మాలిన ధర్మమును హిందూదేశమయినను ఆచరింపనేరదు. సంస్కరణశాసనము ప్రకారము వాణిజ్య స్వాతంత్ర్యము, హిందూదేశ ప్రభుత్వమునకు చేకూరెనుగాని, ప్రజలకు చేకూరలేదు. ప్రజలకది చేకూరునట్లు కృషిసలుపుభారము దేశప్రముఖులపై నిలిచియున్నది.

గౌ. బి. ఎన్. శర్మగారు

హిందూపత్రికకు డిల్లీ విలేజుకు డిటుల వ్రాయుచున్నాడు:

“సర్ క్లాడుసీల్లు గారి స్థానమున గౌ. బి. ఎన్. శర్మగారు సామ్రాజ్యప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక శాఖలో సభ్యులుగ నియమింపబడుదురను వదంతి ఇక్కడ కొంతకాలమునుండియు వ్యాపించి

ఆంధ్ర మహాసభలు

మహాసందిత్యేత్రమందు

మే నెల 10, 11, 12-వ తేదీలలో నమావేశమగును.

ఆంధ్రులెల్లరు విచ్చేయ బ్రార్థితులు

యుండెను. బెంగాలీ సివిలు సర్విసు యుద్ధోగి డేగారి యొక్కయు, పాటియాలా మంత్రి యగు చండీయాదయాశ్రయ లా లా గారి యొక్కయు, శర్మగారి యొక్కయు వాచుము లీ సందర్భమున పేర్కొనబడుచుండెను. వీరిలో శర్మగారు నియమించబడిరని తెలియుచున్నది. కదంతి నిజముగనో, శర్మగారి నిరూపకము అనుకూలమయిన దనియే చెప్పువచ్చును ఏలనన, శర్మగారు, శాసన సభలోనుండు మెరుగలను ప్రజలకక్షమున పోరాడు చుండెడివాడు. వీరు, మిగుల సామర్థ్యవంతులు. ధైర్యవంతులు. నేర్పరులు. వీరిదివరకు అమృత సరములో దెలిపినట్లు, ప్రభుత్వమువారిచే అతివాదులుగను, ప్రజలచే మితవాదులుగను ఎంచబడుచున్నారు. ఈవర్జన సరియగునది యనియే నా యుద్దేశము. వీరు దేశక్షేమమును పెంపొందించెదరని, తలచెదను. కార్యనిర్వాహకసభలో ముగ్గురు భారతీయ సభ్యులను నియమించుట కిది ఆరంభసూచక మని తలంచవచ్చును. మూడవ సభ్యుడు సర్ సీతాల్ వాడు అని వదంతి వ్యాపించి యున్నది.”

రైల్వే మెయిలు సర్విసు

రైల్వే మెయిలు సర్విసులోనుండెడి సార్వజనుకడెడి యిచ్చునందు ముక్కుటముగ నున్నది. వీరికి విక్రాంతి అతిస్వల్పము. వీరు బయటకు బోవునపుడు, వలయు ఖర్చులకు ఎక్కుడు వేతనమియ్యవలెను. వీరికి తగినంత జీతమును, బతుకు బోయియుండవలసివచ్చునప్పుడు నెక్కుడు ఖర్చుమును, ప్రభుత్వమువారు త్వరలో దయచేయవలెనని, కోరుచున్నారట. ఈశాఖలో జనిచేయుచున్న వారి కనేకకష్టములున్నను, వారు తమవిధిని సామాన్యులగ సంతృప్తికరముగ నెరవేర్చుచుండును. ప్రస్తుత దిద్దివలబట్టి, వారికి జీవితము దుర్భరముగ గాన్పించి, ప్రభుత్వమువారికి విజ్ఞానవల సంపీయుత్సారు. వీరికష్టములను నివారించి తగిన యువకాంతి కలుగజేయుటకు ప్రభుత్వము వారు ప్రార్థితులు.

సహకారసంఘములు: సెంట్రలు బ్యాంకులు

1919-20 సంవత్సరము డిసెంబరునెల 31-వ తేదీలో అంత్యముయ్యెడి క్వార్టరులో, రాజమండ్రి రాజచంద్రశ్రీధరము గ్రామములో కేంద్రసహకారపు బ్యాంకులు రెండు నూతనముగ స్థాపించబడినవి. రాజభాగిలోని కేంద్రసహకారముల భాగముల పెట్టుబడి 11,08,627 రూపాయల నుండి 13,33,468 రూపాయలవరకు పెచ్చినది. కృష్ణా బ్యాంకులో మూలము కొంచెము తగ్గుదలగలదు. బ్యాంకుల కమిటీవారు ఏర్పరచిన సరిహద్దుమునకు, సెంట్రలు బ్యాంకుల మొత్తము చాలవరకు తగ్గిపోయెను.

స్థానికవార్తలు

అమరకలావిలాసిని:—ఈ సభ ప్రవక్తావత్సవ ప్రహ్లాదీ వి. సామతవశ్యమున మండకాళిక్యా గ్రామంలో జరిగే శ్రీకంకరయంతి పుక్వనవవ వస్తువున్నది గ నక యావారం శ్రీమద్భాగవతపుష్కాళం నిలిపి మున్నది.

శ్రీ కచ్చాలేశ్వరస్వామి దేవస్థానం:—ఈ కేశస్థానముయొక్క వార్షిక ప్రహ్లాదీవత్సవము 28-వ తేదీన ప్రారంభింపబడును. సాయం సాగించుకొనుట గొప్ప శిశుకములు జరుపబడును. 21-వ తేదీన శ్రీమద్భాగవతావస్థానం, 1-వ తేదీన అధికారనంది స్వామి ఉత్సవములు జరుగును. మిగుల కష్టములగుచున్నది.

కన్నులో వేసిన పొరను తీసివేయడము:—(ప్రచురణ సభవారి వా) నీ ఏమనగా) ఎవరియైనా కంటిలో పొర వేసినపుడు, వారు చాలి చాలా గడ్డివైద్యులచేత మాత్రమే తీసివేయించుకొంటే (ప్రతి, లేదా) వారి చాలా ఆరాటము కలుగుతుంది. గనుక ప్రజలందరూ వీరి నియమమై మిక్కిలి జాగ్రత్తగా ఉండవలెను. ఇందుకు ఈ చిహ్నము ప్రచురించిన పొరను కంటి కలగించుట ప్రకటన చేసి యున్నాడు. అటువంటి కంటి వైద్యులు చేయవలె అల కాటులేని జిల్లాలో ఏ వీరవాళియైనా ఈ వైద్యులు కాక లసియున్న పక్షమున వారి సర్కారువారి కష్టములెట్టి చెప్పవట్టినదా? ఉన్న కంటి వైద్యులకు ఉచితముగా పంపించవచ్చునని ఆ జిల్లాలో ఉండే జిల్లా వైద్యులకు ఇచ్చును అధికార మిజ్జుబడి యున్నది. గనుక ఎవరియైనా కంటి కంటివైద్యులు కావని ఉంటే వారు ఈ రీతిగా చెప్పవట్టినదా? ఇచ్చి తమ కష్టములను తాగుచేయుచున్నవచ్చునని తెలియజేయుచున్నాడు.

ప్రత్యేకముగా కంటి వైద్యులకు చేసే వైద్యము విశాఖపట్టణములో జరుగుచున్నది. తంజావూరులోనుండ స్థాపించుచు యున్నది.

అంతర్జాతీయకార్మిక మహాసభ.

ఈ వైసభకు హిందూదేశ ప్రతినిధిగా వెల్లిన సర్వస్త్వ అఫ్ ఇండియా సొసైటీ సభ్యులగు యా. యం. బోషిగారు బొంబాయికి 15 వ తేదీన ప్రతినిధి చేరిరి. వీరు అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధి కిట్టు చెప్పిరి:—ఈ సభ తీర్మానములు కార్మికుల ఆశయములను సుపూర్ణముగా తృప్తిపరచకపోయినను ఈ సభవలన కార్మికులస్థితి మారినదని చెప్పవచ్చును. ఇండియా ప్రభుత్వప్రతినిధి పనిచేయుకాలము వారమునకు 60 కంటల చొప్పున నిర్ణయించుటకు అంగీకరించెను. అయితే అధికారుల ప్రతినిధి యగు ముక్రేగారు యీసలహాను అధిక్షేపించలేదు. యుక్తకాలముందు పనిచేయు కిల్లకాయల వయసు హెచ్చించవలయునను వాదమును ప్రభుత్వప్రతినిధియగు ఛటర్జిగారు అధిక్షేపించిరి. ముక్రేగారు మాత్రమే ఛటర్జిగారివాదమును బలపరచిరి. ఇండియాకు సంబంధించిన ఇతరవిషయములపై చర్చ జరుగలేదు. ఇండియాకార్మికవిషయములపై ఇంగ్లాండుకార్మికులు సానుభూతి తెలుపుచున్నారని అని ప్రశ్నించగా నేను, ఇంగ్లాండునుండు కార్మికులేకాక యుక్తకాలాధికారులు ప్రభుత్వమువారుకూడ సానుభూతి తెలుపుచున్నారని చెప్పితిని. ఈ కార్మికమహాసభపట్ల అన్ని దేశములవలన అధికమగు లాభము గలుగునని నమ్ముచున్నాను.

రాజపుటాకాలోని చెన్నురలో నంకిన ఎక్కయ్య అందు క్రిష్ణాదిల్లుల వారియొద్ద నమ్మకజ్ఞిని నమావారము అందె.

విదేశతంత్రీవార్తలు

(వైకుంఠ విజేసి)

దారుణచర్య.

లండను, ఏప్రిల్ 16:—కన్యకా బంక్షనకర్త 80 గురు ఆయుధహస్తములు మెయిలు ప్రెయిసు నావికా వేడను పోలీసు అధికారులకు వ్రాయబడిన ఉత్తరములను పంపించిరి.

మరికొందరు నిర్బంధితులు విడుదలయ్యిరి.

లండను, ఏప్రిల్ 16:—నిన్నటి ఉదయము దల్లినుల్లో మైఖేలు 500 మందిని పట్టుకొనిరి. అయిదుగురు తప్పకర్తిన అంజులును విడుదలచిరి. ఆహారదల విడిచి ఉత్తరమును చేయించుచు నిర్బంధితులలో మః 11గు విడుదలచిరి.

ప్రతినిధిత్వము.

లండను, ఏప్రిల్ 16:—యూరప్పకు కేంద్రీకృతము: క్రైస్తవ ప్రతినిధిత్వ చాల నిమగ్నమై వచ్చినది. వెల్స్ కంజర్వేర ముందుండి ప్రతినిధిత్వ ఇంకా బాధకరముగ నుండలేదు.

యజమానములను పరివారములకు సమాధానము నుచ్చు ఒకొకరికినైన వాయవ్యమున నెడిపోయిరి. కార్మికుల ప్రతినిధులు 17 వ తేదీన కమాండోను యొడర. ఇప్పుడు యజమానుల వరకులను నిరాకరింపబడినది తెలుపబడును. పిమ్మట మే 1వ తేదీనండియు నిమ్మొట్టలయునా కులగాయను అంజును నిర్ణయించబడును. ఎవరు కమిటీకాని మరల లండనులో ప్రమాదకరమై అప్పుడు నూచనల వ్రాసెదన.

సేవీదయాలు శాసనసభాగారిని కిక్కించుట.

లండను, ఏప్రిల్ 16:—ఇండియన్ చార్జర్ శేరి వయలు శాసనసభాగారి క్రీడి ఆకరమును చేయగా కామె అంజులను మరలించెను. ఆకరమును అవ్యాధిగా చేయబడినది అతనికి 10 నెలలపైబడు కఠినము విధించబడెను.

అస్సాము సరిహద్దుల నిధి.

లండను, ఏప్రిల్ 16:—అస్సాము సరిహద్దుల నిధికిల అంజులను సూర్యి లెప్పి నెంట్లు కర్మలు జే. కేక్స్ పి యెడగా దుష్కర్మించు నపుడు సభాధిపతియైన హిందీ జనరల్ సర్ ఐ. జి. బాకోగారిట్లు చెప్పిరి. హిందూజాత్రు ఈకాన్యకాయందలి సరిహద్దులలో చాలమంది ఉద్యోగములు చాల ప్రకంప నియముగ నుండెడిరి. కర్మమార్తర దిశనుగూర్చి చేసెంతి చర్య ఈకాన్యకాకు నూర్చినాడ చేసెయిందన ఇండియా క్రమశిక్షణకాంక్షి వహనోకారము నొసరించిన మరి కొందరి పేర్లు మనకు తెలిసి యుండెడివి.

బర్మా కంజర్వేరములు.

లండను, ఏప్రిల్ 16:—క్రమశిక్షణలో కర్మలు జెప్పి వుడ్డు గారికి క్రమశిక్షణ మిచ్చును ముంపుగు గారిట్లు చెప్పిరి. బర్మా రాజకీయ సంస్కరణలను గూర్చి ఇండియా కర్మ మెంట్లువారు చేసిన మాచనలలో కడతటిని ఇంకానే పం గ్గుడు చేరను. క్రమశిక్షణమును కనుగొననిమిత్త ముది యందు గా క్రమశిక్షణచేసిరి. ఈకమాండములోనే విల్లుక్రమశిక్షణ బడునుగాని ఎక్కువ క్రమశిక్షణబడునో కనుముగ నిర్వచు చెప్పట కష్టము.

సామ్రాజ్య సభ.

లండను, ఏప్రిల్ 16:—సామ్రాజ్యసభ బహుళ 2021 వ కంజర్వేరములో సమావేశము కావచ్చునని మిన్నర ప్రభువు గారు తెలియబరచిరి.

బెర్లిను అంజులహములు.

బెర్లిను, ఏప్రిల్ 16:—జంకయను సాక్షికిట్లును అంజులహములకు నిధులనుచున్నాడు. యుద్ధ సాక్షిగిని, విమానములను, గానుబొంబులను ఒక్కొక్కటిగా నిమగ్నము చేసెను. బెర్లిను వగరకాని, కిక్కిన పోగ్రామిగ వగరకా లను ఒంటరిచేసి ఆహార ప్రసవకు కృపించేయవలయునని జంకయ: తలండుచున్నాడు. పోవరామియా ఎన్టీటువారు లప్పుడే ఫలపూజించు నాచుకొనచున్నాడు. మ్యానిస్టిలో మరల విప్లవ మాండలికమును.

న్యూజీలండు గవర్నరుగారు.

లండను, ఏప్రిల్ 16:—అధికార ప్రకటనము: బెర్లిన్ ప్రభువుగారు న్యూజీలండు గవర్నరుగ నియమింపబడిరి.

జర్మనీ సంధివరతులను లేకట.

పార్సిసు, ఏప్రిల్ 16:—మిల్లిరాండుగారిట్లు చెప్పిరి: జర్మనీలో మరల క్రొత్త కష్టము ప్రారంభమగుచున్నదను వార్తను బలపరచుచు బెర్లిన్ ప్రభువుగారు కొంత సమాచార మను తెలిపిరి. జర్మనీదేశము మైఖేలు నిరాశాభావముగ నొసరింపబడునను సంధి వరతు ప్రకారము నడచుకొనలేదని యు, ఇకముందు నడచుకొనగట్లు చేయుటకు ప్రామ్మి ల్లి టునులు నెంట్లు చాల తీవ్రముగ పనిచేయువలయునని ఆతడు ప్రామ్మి నడిగెను.

హాలెండు సరిహద్దుల క్రొత్తలిల్లు.

హేగు, ఏప్రిల్ 16:—హాలెండులో నిష్పాద్యమును న వ్యాపింక ప్రయత్నించు నడికి రి సంకల్పరములు కఠిన విధింపబడునట్లు ప్రేమ్మి జనరలు సభయం నొక విల్లు ప్రకటించెను.

పోలోలియా యుద్ధము.

లండను, ఏప్రిల్ 16:—పోలోలియా యుద్ధము చాల తీవ్రము యుద్ధము జరగుచున్నదిగాను, పోలోలియా లప్పు డప్పుడు యుద్ధ మొనరించుచున్నా రనియు తెలియచున్నది ప్రేమ్మి కు ల్లియన మరల యుద్ధము జరగునని తెలియుచున్నది. పోలో లంకలకు సంసిద్ధులయి అశ్వవిద్యనుచునో పనిచేయుచున్నాడు.

వెర్నోను సంధివరతులు.

పార్సిసు, ఏప్రిల్ 15:—వెర్నోను సంధివరతుల ప్రకారము జర్మనీలు క్రమశిక్షణకొను లాగున విశ్రమించెడి వారలందు కలసి బెర్లినులో కనిగొన్నట్లునుచేయవలయు ననుచు అవిషయమున బ్రిటను చేయుచున్నవని తమ కంగీకార ముగచున్నదని బెర్లినుకు, ఇంటర్ ప్రెసిధులు మిల్లిరాండు గారికి తెలియబరచిరి.

న్యూయార్కు పనివారల సమ్మెకట్టు.

న్యూయార్కు, ఏప్రిల్ 16:—రెంజెస్ సమ్మెకట్టు చాల వివరీకృతికి వచ్చిందని విహాన్యుయో తెలుపుచున్నది. పనివారు కొందలు పనికి నురలుచున్నార. మధ్య కర్మము జేయున ముఖ్యముగ ఎక్కువకుంది కచ్చుచున్నాడు. మార్పు లాని పనివారు కొంతమంది కొన్ని కొరకల బొడుగిగి. కాని స్థితిగతులన్నియు మామూలుగ నుండుట కల:టియము చాలరకు తోడ్పడుచున్నాడు. క్రమశిక్షణపరచునాడ సమ్మె కట్టుబడున న్యూయార్కులోని ఆహారసమస్య పరింక ఉత్పాదక మారిడి. సగరములో కాటకము వ్యాపింపవలెనది చేయుటకు క్రమశిక్షణపరచు స్థానే పనిచేయుచున్న కుంటికురులకు సహాయ నొసరించుటకు చాలినవారు కావునచుడిరి. చాల పోరాటములు జరిగివి.

రెంజెస్యూనియనుల ఉద్యోగుల క్రమముగ ప్రకటించు వారు ఆరగురు ఆరెట్టు చేయబడిరి. ఆహారసామగ్రిలను తెప్పించుట మొకలగునవిషయములలో వారసవరముగ క్రమశిక్షణ గల్పించుకొనుచున్నందుకు ఆరెట్టు చేయబడిరి. సమ్మె కట్టు వారంభించిన సంఘములొక్క అధ్యక్షుడు గూర్చిగా గాడు నూడ ఆరెట్టుచేయబడిరి. సమ్మెకట్టు నాడుకును మరి కొందలు ఆరెట్టుచేయబడిరి. తమిళ దోలరుల కామిషన్ వై కొకొక్కరు చొప్పునవారు నిమగ్నమగుచు.

న్యూయార్కు సమ్మెకట్టు.

న్యూయార్కు, ఏప్రిల్ 15:—సమ్మెకట్టువలన ధరలు పెచ్చిసావుచుండుటకు చాలి అమెరికా ప్రభుత్వమువారు 12 మిలియనుల ఖరీదుగల మారసమును కొనుబడి ధర కమ్మచున్నాడు.

సమ్మెకట్టు లాగుచుండునకు నూడ వ్యాపించుచున్నది. అందువలన ఎరువుల కచ్చువుల నోడలలో నెక్కించుట కాలశ్య మగుచున్నది. ఇంతవరకు క్రయాణియల బండ్లయియు నిలచి పోలేను.

కలకత్తాలోని ముఖ్యులగు వర్ని యాక్ కర్తలును మయ్యారక్తరులును ఒక్క ముఖ్యులను అభిప్రాయము లన్నిటిని ఒక్కొక్కో సోయనను, క్రమశిక్షణ కుర్కీలును గానికొని ఉన్నత తరచుండుండు తమ నున్ని సహనమును చేయు ప్రయత్నములకు తోడ్పడ యుండు మనల్కాములు కానివారిని ఇస్లాముల పరీత్ర స్థలములనుండి పంపి చేయుట యందును వికమర్మ భావముతో పనిచేయవలయునని తీర్మానించిరి.

అలహాబాదు 'ఇస్లామాద్వై' యొక్క కమిటీవారు ఆ పురమును వికాసపరచుటకు అభివృద్ధి చేయుటకును ప్రేతమ ప్రభువు నిజేకమును ప్రకటించిరి. తాము చేయ బూతుకొన్న అభివృద్ధి లన్నిటిని గుమూడు 54 లక్షల రూపాయలు ఉజ్జాయింపిరి.

శిల్లి (బెబరి ఆఫీసరుగా) క్రొత్తగా మార్పు చేసిన విల్లుంక రాయిగారు 9000 రూపాయల నిలువగల స్థానములకు దుర్విని యోగపరచినట్లు కనిపెట్టిరి. ఖజానాలోని స్థానముల గుమస్తా గును, స్థానములకును యాకొండెడ ప్రేకమునకు ఉత్తర వాడులు. ప్రేమై క్రమ వారిచువుయొద్ద నుండి ప్రార్థనగా వసూలుచేసిరి.

అలహాబాదు జిల్లామేజిస్ట్రేటు గారు మామకు ఆనా మ్మకు ఆనావారిని తనదడచి ముంచి ఆ పూచీకర్తు ఇప్పుడు అడిగిరి. ఆతడు చేసిన ప్రపంకము లందరియూ ఒక్కొక్కముట్టు కుర్కీలు గామత సంబంధములయొక్క, అది మనముచేయు లటను క్రైస్తవులకును ఇద్దరికి సంబంధించి యుద్ధవయో, భిలాధిక సభలలో అతను విస్తారముగా వివరములు మార్పు చే ప్రకంఘించు క్రైస్తవమర ద్వేషాధి కామియులకు తిరిగి చెనవయో, సర్కారు నాకరులకు మనముచేయుటలకు పరీషం గించువో క్రైస్తవులయందును పరీషుక్యమునందును నూడ ద్వేష మమును కలిగించు చున్నవనియును తాను చెప్పును, ఆనామెను ఆనామ్మకు తనదడచి ముంచి పూచీకర్తు వివరములనవదని, తప్పియెడల వికసంకల్పరపు కఠినతకు బొడవబడినది అని తీర్మానము చేసిరి.

18 తేదీ సాయంత్రము జే. కల్ల స్వామిపిల్లలి. ఏ. వి. యార్. గారి ఆధిపత్యమున కచ్చువుల వార్షిక సంఘములను సభ సంఘములలో జరిగింది. యం.జి. రంగరామసుబంధా గు ఎన్నుక నిమయములను నిర్వచించి ముగించిరి. కాబోవు ఎన్నికల కృష్ణకులను గురించి పి. త్యాగరాజుకెట్టిగారు చెప్పినట్లుగా 85 స్థానములకు బ్రాహ్మణేతరులకు మూతమె లభించునట్లు ఈ సంఘములకు తమకీర్తి, కట్టుబడు: మత్సానమును కాపించవలసియున్నదని చెప్పిరి. ఎక్కు కొనబడువారు మిక్కిలి దృఢమై నిర్వలమై బ్రాహ్మణేతర కులగా మందరతెనెయి ముడిది. మరికొలు యన్. వి. యార్. యన్. సంబంధించినట్టి, బ్రాహ్మణేతరులు మూతమె లభించు నట్లు మాడకలసివని మన ప్రభువు క్రమము. అట్టివారు దొరకని కత్తుకును నితర క్రమానుకూలములు. ఈకీర్తిగా నుదరాను రాష్ట్రీయ సంఘమువారు యన్. వి. యార్. యన్. తో కాపిక వికమర్మము అంగీకారమును పొందినట్లు ఈ యం న వ్యాకరణయొక్క దృక్పథము గనుకట్టుబడుతు. ఈసగరములో ఎన్నుకొనబడువారు క్రైస్తవయొక్క వర్మకమునకు పాత్రులై యుండవలెనగాని కేటలు ధనికులుగా నుండిన క్రైస్తవములేను. స్థానిక సంఘమునకు ఎన్నుకొనకలగిన నుండురిలో బ్రాహ్మణేతరద్యయమునకు నాడుకలగు సి. కమీక మొదలి యురుగారు ఒకరుగానుండునట్లు ఈ సంఘమువారు క్రమశిక్షించవలెను. పి. త్యాగరాజుకెట్టిగారు మిగుల చేసినవారి నాయకులు. అనేక కార్యములకు అవసరమగు ధనమును సుపా దించుటకు ఎన్నుకొనబడు 6 గునుకు ఒక్కొక్కరు 200.0.0 అ చం కా ను క త ప్ప క య య్య కులపి యున్నారని త్యాగరాజు చెట్టిగారు నూనించిరి. ఈ బ్రాహ్మణేతరద్యయమున మిగుల సామెతడి పనిచేయుటి. సింగర మొదలియూ, రావు సామెలుటి. రామకృష్ణపిల్ల, పి. వి. దొరసామి మొదలియూ, ఏ. మీ. నాగి మొదరింపిల్లెగార్లు మ రియులకు మిగుల విచారమును కనబరచిరి. వారివారి బంధువులకు తమ సామధూతి విచారమును చూపించుచు తెలుప వలసినదని అగ్ర్యులకుగానిరి పోరి. మిగుల సామగ్రి యుగిగి ఈ త్యాగరాజుతో పనిచేయుగల సి. కమీకంగారు సంఘముతో యుండవలెనని చెప్పిరి. అగ్రాకనాధిపతి గారికి వందల గుండ్ల యుటతో సభ ముగిసినది.

15 కృష్ణాజిల్లావిభజనలో ఏర్పాటుకాబోయేపాతనో
దావరిజిల్లాభాగముయొక్కతల్లిదండ్రుల గోదావరిజిల్లాభాగ
ములోనిదేశమునకును యీభాగముయొక్కతల్లిదండ్రుల గోదావరిజిల్లా
ముఖ్యతే సానుబంధి అవుచున్నందులకు ఆభాగమునకు పట్టి
చుగోదావరిజిల్లాగా నామకరణము చేయుటగును ఈసభ
వారు గమ్యమెరుువారిని కోరుచున్నార.

WORLD'S NEWS.

(Reuter's Agency.)

ENGLAND

INDIAN PORTS AND RAILWAYS. Control Department Urged.

LONDON, April 16. Lecturing on the ports of India before the Society of Arts, Sir George Buchanan urged that the best solution of the problem of the requirements of India's ports would be a department of communications, dealing with railways, inland waterways, and ports. The control of the ports should be in the shape of a guiding policy in the interest of the Empire, rather than interference with detail, but at the same time there should be an insistence on the execution of vitally important works. Not only should the existing ports be improved and extended, but there should be a development of the new ports, fairly competing with others. Mr. Montagu, presiding, said that the first need of India was to increase the people's standard of living and wealth, which could only be achieved by the development of her ports and railways. The lecturer's suggestion of a central control department had already been put forward in connection with the reform scheme, and the allocation of powers to local governments was a matter which was still being considered, but the lecturer had made out a strong case for the arrangement.

The World's Shipbuilding. Great Increases Reported.

LONDON, April 16. Lloyd's register of shipbuilding returns for March show that 3,394,000 tons of Merchantmen were being built in the United Kingdom on March 31st, an increase of 40,000 compared with December 1919 and of 1,140,000 compared with twelve months ago. The tonnage commenced during quarter amounted to 708,000 including sixty-two vessels, of 10,000 tons and upwards. The output for the quarter lightly decreased compared with the previous quarter. Merchant tonnage being built abroad amounted to 4,547,000 a decrease of 320,000 compared with December 31st owing to the decrease of 393,000 in tonnage being built in the United States. The world's total was 7,941,000 tons an increase of 80,000 compared with December, the tonnage being built in the United Kingdom increased by 1,500,000 and that all round by 3,100,000 compared with 1914.

Stern British Warning. Insurrectionary Regime Forbidden.

LONDON, April 16. PARIS.—The Temps states that France has assented to the inter allied *démarche* in Berlin. The proposed British note warns Germany that the Allies will not permit the establishment of any insurrectionary regime opposed to the execution of the treaty, and declares that in the event of the success of such a movement the Allies will abandon the programme for the economic rehabilitation of Germany and suspend the despatch of foodstuffs.

The Silver Market.

LONDON, April 16. Messrs. Montagu's silver report, dated the 15th, says that the tendency downward of the cash price has been kept up fairly well owing to the demand for prompt delivery account of Indian bazaars and elsewhere, but news from China is not promising and considerable silver, representing contracts shortly falling due has been placed on the market and, owing to the dull outlook, has not been replaced by fresh forward contracts. The Continent continues to sell somewhat freely.

The Late Lord Kitchener. Lord Kitchener's Work in India.

LONDON, April 16. The greater part of the second volume of the Biography of Lord Kitchener is devoted to his Indian Command. Sir George Arthur lays stress on the close connection between his creation of new armies in the great war and his work in India which paved the way for Indian help in the war. Writing to a friend soon after reaching India, Lord Kitchener condemned, the awful system of doing nothing but write minutes, which apparently makes up the Government of India. It is shown that his reorganisation of the army was greatly hampered after its acceptance by Lord Morley's determination to reduce army expenditure, especially after the Anglo-Russian Agreement. For example Lord Kitchener's proposals for strategic broad gauge lines to the foot of the Pailwar Kotah and through the Khyber Pass were strangled at birth at the India Office. Lord Kitchener in a note on Frontier policy, urged that we should come to definite conclusions with the Amir, or that he and we should part company. The curtain should be rung down on the farce of a one-sided military alliance. He did not advocate the occupancy of the whole border to the Durand line, but proposed dealing immediately with frontier tracts commanding two main lines of communications into Afghanistan. The "Hit and Scuttle" method must be abandoned and a permanent remedy sought in the occupation and administration of the Mahsud territory. With regard to the grant of higher commissions to Indians, Lord Kitchener favoured the removal of the then existing bar, on the basis of slow and cautious promotion and the establishment of a military college. Lord Kitchener took a strong line with regard to the spread of sedition and efforts to tamper with the fidelity of Indian soldiers, and urged the danger of the army learning to connect political agitation with military concessions. Relating to the story of the Kitchener-Curzon controversy the biographer states that the Viceroy told Lord Kitchener he was wisely weighing the scales of Whitehall judgment by tendering his resignation if dual control was upheld by some of the Government.

Lord Kitchener, believing that to procure the removal of duality was his prime duty, submitted with all respect that

the balance could be adjusted by Lord Curzon letting it be known that he would do likewise in the event of the abolition of the duality. With reference to Lord Kitchener's desire in 1910 to be appointed Viceroy, Sir George Arthur states that despite the strong wishes of King Edward, Lord Morley threatened to resign if Lord Kitchener was appointed. He thinks that had the King lived a few weeks longer the honest if rather far-fetched doubts of Lord Morley would have been overcome.

Football in England. Association Cup Results.

LONDON, April 16. The following are the results of the semifinal round of the Football Association Cup:—
Aston Villa *b* at Chelsea by three goals to one at Sheffield.
Huddersfield Town *b* at Bristol City by two goals to one at Chelsea.

Billiard-room Collapse. Serious Loss of Life Feared.

LONDON, April 17. The Hall used as Billiard-room in Wolverhampton collapsed without warning last night. The debris fell into the street. There were one hundred and twenty persons in the building. A number of passers-by were killed and it is feared that the total loss of life will be serious.

Details.

LONDON, April 17. Two persons were killed and fifteen injured and taken to hospital at Wolverhampton. The Police are still searching the wreckage.

Obituary.

LONDON, April 17. The death is announced of John George Bartholomen, the famous Geographer.

RUSSIA

Russian Militarism. Military Discipline for Workers.

LONDON, April 16. CHRISTIANIA.—The Russian trade union congress has passed a resolution declaring the necessity for workers to submit to military discipline during work, the necessity for a campaign against attempts to avoid work, and for the adoption of a system of feeding workers, proportionate to the economic and social importance of their work.

FRANCE

Mr. Lloyd George's Arrival at San Remo.

LONDON, April 17. PARIS.—Mr. Lloyd George has arrived at San Remo and had conference with Signor Nitti. Newspapers in Paris rejoice at Britain's initiative as regards the action against Germany and believe that the Conference at San Remo will decide on the ultimatum to Germany on the subject of withdrawal of troops from Ruhr and disarmament of Reichswehr.

The Allied Conference. Assembling at San Remo.

LONDON, April 17. PARIS.—M. Millerand has left Paris for San Remo. A special train carried Lord Curzon and M. Venezelos, and also a large French delegation.

More Arrivals.

LONDON, April 18. PARIS.—The Havas Agency Says:—M. Maisui and F.M. Foch have reached San Remo. They were welcomed by signor Nitti and the Italian authorities.

The American Ambassador in Rome arrived in the evening. He said that he was merely passing through San Remo and would proceed to Rome after a visit of courtesy to signor Nitti.

It is learned that nothing has been definitely fixed with regard to the agenda or duration of the Conference. It is hoped that members will be able to leave Italy within a week.

Supplementary Income Tax for Unmarried Men.

LONDON, April 17. The French Chamber voted yesterday twenty five per cent supplementary income tax for unmarried men.

Sweden King's Arrival in Paris.

The King of Sweden has arrived in Paris on his way to Rivera. He will lunch at Elysee.

Arabs and Zionists.

Jewish Massacre Threatened.

LORD ALLENBY'S INSTRUCTIONS.

LONDON, April 16. PARIS.—The Zionist organisation has learned from a reliable source from Palestine that a group of Arabs demanded within five days the suppression of the Zionist commission, the expulsion of its leaders and the disbandment of the Jewish Battalion, otherwise they threatened a general massacre of the Jews. The Zionist organisation states that the administration accepted the demands which Lord Allenby later rejected. The Foreign Office, approached now, says that Lord Allenby has been instructed to immediately enquire into the circumstances, and to take every precaution, and has been informed that the Arab's demand cannot be entertained.

German Bad Faith. Britain's Firmness Praised.

LONDON, April 16. PARIS.—The Havas agency says the French press gives wide prominence to the new British attitude of firmness, which is hailed as a welcome return to the way in which Great Britain made war. The peril of a fresh militarist outbreak in Germany, coupled with that country's studied omission to fulfil the disarmament clauses of the peace treaty, is recognised as being the salient point of the discussion at the San Remo conference, which, it is felt, could not have come at a more opportune moment. The Council of the League of Nations will not reply to Germany's plea for consideration of the Ruhr affair, as not being within the jurisdiction of the Council.

British Premier at Marseilles. Cordial Tribute to France.

LONDON, April 16. PARIS.—In a speech at the docks, Marseilles, Mr. Lloyd George said that he had always approached the question of our relationship with France, who was still the champion of the liberty of the world, with feelings of the sincerest affection, and he still regarded her from that view point; he paid a tribute to her terrible sacrifices, and said that it was in that spirit that he was going to San Remo. The war was won by the close Anglo-French union alone, to secure the fruits of victory, and maintain in the future of civilisation. The British and French must march together. The best means of smoothing the difficulties was by the greatest frankness. The Premier was loudly cheered by the crowds.

Sequel to Cafe Quarrel.

LONDON, April 17. As a sequel to quarrel in 'Cafe in which a French soldier shot a German workman, hostile demonstrations against the Allies occurred in Oppeln upon the visit of the inter-Allied Commission. Several French soldiers were assaulted and injured and further disorders are feared.

The Duke of Connaught. Received by French President.

LONDON, April 17. PARIS.—The Duke of Connaught, on his way back to London from the Riviera, was received by President Deschanel.

IRELAND

Irish Outrages.

Another Constable Shot Dead

LONDON, April 17. Another constable has been found in Tralee shot dead with 26 bullet holes in the body. His hands were tied behind his back and he was blindfolded. The deceased served in the war.

Another Outrage.

LONDON, April 17. A man has been shot dead in the street at Dundalk. He was one of the band of twenty who attacked three policemen at midnight. The Policemen fired their revolvers fatally wounding one man.

GERMANY

German Princes and Officers Fined For Assaulting French Officers.

LONDON, April 17. BERLIN.—Prince Joachim-Albrecht has been fined five hundred marks and Captain Plathen three hundred for attempted assault and Prince Hohenlohe-Langenbourg one thousand for assault on French Officers at Adlon hotel.

Kapp Runs away to Sweden.

LONDON, April 17. STOCKHOLM.—Herr Kapp flew to Sweden from Germany and has been arrested in Stockholm owing to his having an irregular passport.

Further Details of Kapp's Leaving Germany.

LONDON, April 17. STOCKHOLM.—Herr Kapp came here under the assumed name with his moustache shaved off. He drank the punch freely at the hotel and subsequently at the club was very talkative. Afterwards the police raided his bedroom and found that his passport was defective and forced him to admit his identity.

Sensational Arrest.

LONDON, April 17. 'BERLIN:—Sensation has been caused by the arrest of officers and civilians found conferring together at the Ministry of Defence. The Officers stated that they were arranging disarmament of workers, but the civilians declared that they were negotiating about combination of Nationalists and communists with a view to action in concert with the Russian Bolsheviks. The Police president refused to believe that the officers were conspiring against the Government and released them.

Upper Silesia.

Pan-German Forces Mobilisation Campaign Begun.

LONDON, April 17. PARIS.—A message from Oppeln states that population in upper Silesia have begun campaign to secure mobilisation of Pan-German forces there.

AMERICA

New York to San Francisco. Air Mail Route.

LONDON, April 17. The Washington House of Representatives to-day adopted the record Post-Office estimates of 4,12,500,000 dollars including one and quarter millions for establishment of air mail route from New York to San Francisco.

Indian Telegrams.

(Associated Press.)

BOMBAY

Most Critical position of Indians in East Africa. An Interview with East African Legislative Council Member.

BOMBAY, April 19. The Hon'ble Mr. A. R. Allidina, Member of the Legislative Council in British East Africa now in Bombay interviewed by the "Chronicle" representative said Indians were the pioneers of East Africa. European settlers began to pour in later and from the beginning invidious distinction has been made against Indians when a colony was opened for settlement in 1902. Best agricultural lands were reserved for Europeans and the sale of lands to Indians by Europeans was generally vetoed by Governor until in 1915 by the New Land Ordinance veto on sales of lands from Europeans to Asiatics was legalised and highlands were reserved for Europeans. The Government of East Africa have now a town planning scheme and have introduced the bill in the Legislative Council for segregation of races which is being protested against by Indian communities. In the distribution of land to ex-soldiers for war service the claims of Indian combatants have been ignored on the plea that Indian Government were making provision for Indian Soldiers, and lands were given to British soldiers even if they have not participated in the east African Campaign. Further degrees of Indian universities were not recognised and there was considerable tension on the question of German currency notes in the possession of Indians of German East Africa. The latest undesirable ordinance of British East Africa though not directly affecting Indians would, if passed, be to the detriment of Indian interests. Concluding Mr. Allidina said the position of Indians in East Africa was most critical and the pressure of white settlers was heavy and their majority in Council is so great that in the absence of a strong agitation in India the Indian question in East Africa will become similar to that in South Africa.

Secretaries, Imperial Indian Citizenship Association announce a detailed statement of Indian position in East Africa is being prepared by Mr. Andrews and the Association will carry active propaganda shortly.

Steamer Movements.

BOMBAY, April 17. The Mail Steamer *Manora* sailed for London to-day with homeward mails. Among the passengers were: Lord Sinha, Mr. Basu, Sir Abbas Ali Baig, Viscount and Lady Goschen. The Mail Steamer *Kashgar* which has on board outward mails of the 8th instant, arrived at Port Said on Thursday the 15th instant.

Bombay Share Markets.

BOMBAY, April 19. The market in mill shares opened weak all round and remained quiet for a considerable time. Towards the close it steadied again and rates in some cases exceeded Friday's close.

BENGAL

Japanese Political Crisis. Civil Turmoil Expected.

CALCUTTA, April 19. To-day's *Englishman* says that the Japanese community in Calcutta has somewhat been perturbed by private news received by the Japanese resident in Calcutta that there is a political crisis of a very serious kind in Japan and that it may result in civil turmoil next month. It appears that the Hara Ministry has been assailed during the last few months by various combinations which demand manhood suffrage. The Ministry has a very large majority and is opposed to manhood suffrage. But the minority however have got the ears of certain classes of workmen who have made strikes, demonstrations and threats with a view to embarrass the Diet. The Ministry obtained the consent of the Mikado to dissolve both the Houses and the country is now administered directly without the help of the Parliament. The Ministry has promised to go to the country next month and it is in connection with the forthcoming elections that trouble may be expected.

Indo-Afghan Conference. First Session.

MUSSORREE, April 17. First business meeting of the Indo-Afghan Conference took place this morning and the proceedings will be resumed on Monday morning.

A Sensational Phenomenon.

CALCUTTA, April 19. A correspondent writes from Burdwan that a great deal of sensation has been created in Burdwan from a mysterious appearance of apparitions in a photo taken from deadbody of Lala Kundan Lal Kapur, a Khattrya Zemindar of that place who died at 6 P.M. on the 11th day of this month. The deceased being a Surjabinshi Khattrya the body was not cremated till the appearance of the Sun on the following morning. A photo of the deceased was taken by his nephew, Lala Ananda Lal Handay next morning in a room. Then there was nobody else but to utter amazement when the photo was printed some more five figures were also seen faintly printed two of these figures have been recognised by his family members to be the deceased's first wife and son who died many years ago. Other three figures are more indistinct, and could not be recognised.

H.E. Sir George Lloyd accompanied by Mr. C.G. Adam, Private Secretary, Captain A.K. Macewan, Military Secretary and Major W. Ross Stewart Surgeon left for Mahabaleshwar on Sunday evening.

BURMA

Rangoon News.

RANGOON, April 19. Largely attended meetings of Telegraph Staff at Rangoon and Mandalay have passed resolutions protesting against the reported intention of the Enquiry Committee that the new pay rate should be made effective from the date of sanction. The demand is for retrospective effect from the 1st December 1919. Telegrams to this effect have been sent to the Secretary, Commerce and Industry Department and the Director General of Posts and Telegraphs.

Fire Accident.

Nearly 1000 persons were rendered homeless by a fire in the Pazundaung quarter of Rangoon on Saturday afternoon. The quarter was inhabited by over a hundred poor families in closely packed thatched houses.

Return of Ex-enemy Aliens to Burma.

The Chief Secretary replying to questions regarding the return of ex-enemy aliens to Burma said that one was 87 years of age. His wife a British born subject and refused to accompany him to Germany. Another alien although originally of Austrian nationality has been recognised by the Roumanian Government as a Roumanian subject. Nine nationalised British subject of ex-enemy origin have also returned. The local Government intended to revoke the nationalisation certificates of six of these. Should it be necessary, action will be taken against them at once.

Budget Debate.

During budget debate the Government spokesman defended the rice control as beneficial to cultivators.

Removal of Arsenal from Shwedaggon Pagoda.

It was announced that the military authorities are considering the removal of the arsenal from Shwedaggon Pagoda, Rangoon. It was also announced that extension of local self government on a liberal scale will be operative before November elections. Government had also in hand housing schemes for Rangoon.

Granting Testamentary Powers.

The question of granting testamentary powers to Buddhists is left to the new enlarged council.

Rice Control.

It was also announced that Rice control was not claimed to be a business proposition but part of the Government's scheme during abnormal economic condition. That all controls would soon cease was a delusion. The reason which led the public to put up with control was to wage successful war. They must retain control to wage successful peace. Government did not intend entering weak market as competitor of existing firms.

SIMLA

Imperial Preference. Committee's Report.

SIMLA, April 19. The report of the Committee on the Subject of Imperial preference has been published together with a brief resolution which stated that the recommendations made by the Committee are receiving careful consideration of the Government of India and that their decision will be notified as soon as possible. The following is the report. In accordance with our terms of reference we have examined the trade statistics of imports into and exports from India, Statistics have also been laid before us relating to the imports into the United Kingdom and other principal parts of the British Empire of certain articles which India produces or which there is a likelihood of her producing in the near future. We attach to this report a copy of a memorandum which has been laid before us and the statements showing the value of the duty at present levied on the imports of these articles into the United Kingdom and the principal Dominions in the years 1912 and 1913. We first considered the question whether the application to the Indian customs tariff of a system of preference in favour of goods of the Empire origin would be likely to involve any danger of retaliation by countries outside the Empire in respect of our Export trade. So far as we are able to judge we are unanimously of opinion that in view of the demand for our raw materials, there is no danger to be feared on this score and that the apprehensions of Lord Curzon's Government in respect of this particular aspect of the question would in present circumstances be unreal. Having disposed of this aspect of the question we considered generally in what directions loss and in what directions gain would be likely to result from the adoption of a system of preference in our import tariff. It seemed to us probable that if we are to secure from our customs duties the financial resources which we require, the adoption of a system of imperial preference would entail the raising of the present import duties against foreign nations. This would presumably result in raising to some extent the prices of imported commodities to the consumer and from this aspect would be likely to be injurious. Looking to the profit side the number of commodities in our export trade which might be expected to benefit by an increased market, within the Empire appeared to us to be limited. Our general conclusion is that India is neither likely to gain nor to lose appreciably on the balance by the adoption of a moderate preference in our import duties. Though these are our provisional conclusions we feel that we are not able to give an authoritative opinion on the subject and we consider that such an opinion can be obtained through the recommendation which we make below. By our terms of reference we were asked to report as to the best method of considering the future fiscal policy of India: We think that this can only be effectively enquired into by means of a commission with power to take evidence in various parts of the country from all the interests concerned, from importers and exporters, producers and manufacturers and from persons entitled to speak on behalf of the consumers. In this connection we think it right to draw attention to the fact that fiscal questions were specially excluded from the purview of the Indian Industrial Commission and it seems to us desirable that the enquiries of the commission should be followed by the appointment as early as convenient of an equally strong and representative commission to examine the whole question of the future fiscal policy of India.

D. E. Wacha
A. H. Ley
Sita Nath Roy,

Fazulbhoi Currimbhoy,
G. M. Chinavis,
B. N. Sarma
G. S. Barnes
Claude H. Hill,
R. A. Mant,
Zulfiqar Ali Khan
W. R. Crum
Nigel F. Paton

I agree but I would substitute for the words "in present circumstances" in the last line of paragraph 2 the words "so long as existing conditions continue" to make my meaning clear.

B. N. Sarma.

THE PUNJAB

A Congratulatory Meeting.

LAHORE, April 19. A public meeting of the citizens of Lahore representative of all classes and communities was held yesterday evening on the Town Hall grounds in order to give expression to their feelings of gratitude and gratification and also to offer their congratulations on the appointment of Justice Shadi Lal, as Chief Justice of the Punjab High Court. The Hon'ble Sir Zulfiqar Ali Khan presided. Appreciative speeches were made by Raja Narendra Nath, Hon'ble Fazli Hussain, Hon'ble Pandit Shoo Narain and Chaudhri Sahabuddin, all of whom paid a tribute to Justice Shadi Lal for his many qualities as a scholar, as a judge and as a lawyer, pointing out that his appointment has not only brought honour to the Punjab and to the community to which the Hon'ble Judge belonged but to the whole country. Resolutions were passed congratulating the Government on its statesman-like action and congratulating Justice Shadi Lal on his appointment to the highest judicial office as permanent Chief Justice. Copies of resolutions were forwarded to the Secretary of State, H. E. The Viceroy and the Lieutenant Governor, the Punjab.

News in Brief.

Mr. G. Gray will be Under Secretary for Reforms under Mr. A. R. Knapp.

The Travancore Government have withdrawn the existing prohibition against the export of paddy and rice from the State to Cochin and British India except in regard to rice imported by Government direct.

Mr. Gaebeli, the Mayor of Pondicherry and the President of the Legislative Council of French India Madam Casbela left Pondicherry on 16th for France, via Colombo by special train. The Mayor is expected to return to Pondicherry within six months.

Lala Lajpat Rai arrived at Allahabad on 18th and addressed a public meeting this evening with the Hon'ble Mr. Motilal Nehru in the Chair. Lala Lajpat Rai spoke on the present political situation and the attitude people should adopt regarding the Reform Scheme.

Their Excellencies Lord and Lady Willingdon attended service at St. Stephens Church on 18th morning. There will be dinner parties every Tuesday and Friday and luncheon parties every Sunday at the Government House commencing next week and there will be a ball on Wednesday May 12th and full dress state banquet on Saturday June 5th the King's Birthday.

Latest Telegrams.

(REUTER'S.)

Un-corrected

LONDON, April 18.

At the inquest of Lord Mayor of Cork the Jury found that the Royal Irish Constabulary had planned the murder with the connivance of the British Government and returned a verdict of wilful murder against Messrs Lloyd George Mr. Lord Erench, Macpherson and others.

The *Sunday Times* insists despite the recent denial from Rome that the fate of Home Rule depends on the Conference at Vatican to which Irish Bishops have gone. It adds that the Bishops almost without exception are greatly perturbed by terrible series of murders which are regarded as deeply subversive of peoples' Morals. Armed men fired on three constables returning from the mass at Kilmihill and County Clare killing one and wounding one. The Third constable fired killing one of the assailants and wounding three. It is reported that the brigade of cavalry comprising three regiments is being despatched to Ireland early this week. The Mobs yesterday evening attacked the Soldiers Club and Police Barracks in Londarderry and stoned fired on the police who came to rescue. Two hundred troops reinforced the police and these were also fired on. Rioting lasted for four hours. The Soldier policeman and nine civilians were taken to hospital.

WASHINGTON.—Italy has invited United States to send a representative to San Remo.

Mr. Cabrera ex-President of Guatemala with an army has surrendered to the revolutionaries.

PARIS.—*Temps* learns that Britain has requested Moscow to grant armistice and amnesty to the followers of general Denikin.

ZURICH.—German semi-official message says that German Government has ordered the evacuation of Ruhr by April 24th.

San Remo the Official communique says that give Nitti, Scialoja, Lloyd George, Curzon, Millerand and Berthelot met at Villa Devachan this morning and decided that the Turkish Treaty should be the business, at the first business meeting of the Conference on 19th inst.

NEW YORK.—Speedy collapse of railway strike is forecast. Large numbers of railwaymen are assuming.

PEKING.—The Members of the Inter-Allied Railway Technical Board have protested to their respective Governments against the Anti-Russian Acts by the Japanese including the arrests of Russian workmen leaders. It is reported that heavy fighting has occurred west of Chita between the Local Reds and Japanese with heavy casualties on both sides. It is stated that the Japanese are preparing to evacuate Chita.

ಮಾತಿಪತಿ, ನಿರ್ದೇಶಕರು.

